

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Velikonočnih praznikov izide prihodnji list v torek, dne 19. aprila 1892.

„Vstal je iz lastne moči.“

Spet si tu, vstajenja dan, krščanstvu najsvetejši, vesoljnemu človeštvu najznamenitejši dan!

Kadar dahnejo topli zefiri, kadar začne solnce spet krepkeje poljubovati našo zemljo, tedaj zazvonkajo bistri vrelci po peščenih strugah, tedaj zazvone spet snežnobeli zvončki, tedaj zacvete spet tisočero cvetic, tedaj zažrgoli spet zbor milih krilatcev, tedaj zabuče reke in morja — in tedaj zlivajo se vsi ti brezštevilni glasovi v jedno samo mogočno harmonijo, v jeden sam največastnejši spev: „Mi vstajamo! Slava Tebi, večni naš Stvarnik!“

A koliko velečastnejši, koliko mogočnejši je spev, ki doni v isti pomladanski dobi že blizu devetnajst sto let in se razlega od leta do leta čim dalje ogromneje od konca pa do konca sveta: „Gospod je vstal, aleluja! Vstal je iz lastne moči, aleluja! On obudi, kadar zasije večnati pomlad, tudi nas in vzveličimo se, aleluja!“

Kaj so proti temu spevu vsi drugi prazniški spevi predkristovih dob, kaj vsi drugi spevi človeštva! Pozdravljen bodi in poslavljen vseh praznikov največastnejši, dan z mage in tolažbe dan!

V obleki ponižnosti in ubožstva hodil si, Sin človekov, po svetu, ki Te ni poznal ali poznati ne hotel, boril se proti mogočnosti posvetni in duhovski, s farizejstvom in lažiučenjstvom — in izpraznil naposled z udanostjo, lastno le Bogu, kupo trpljenja do dna, na križ pribit pretrpel sramotno smrt! Toda kolika zmaga! Z mogočnim potresom otrese si spono smrtno ter vzdignil se iz lastne moči v nebeske višine! In če hočemo reči z drugo besedo: Ljubezen je zmagala sovraštvo, ponižnost zmagala napuh, svetost zmagala farizejstvo, zmagala je priprosta večna resnica zavito lažiučenjstvo.

Kako vre v svetih teh dneh bridkega trpljenja in velečastnega vstajenja Odrašenikovega truma za trumo iz cerkve v cerkev, kako se zateka posameznik v svoji boli, ki je ne more često nikomur razodeli, pod podobo Onega, ki kliče: „Pridite k

meni vsi, ki ste potrtega srca!“ Kako iščejo tolažbe in jo tudi nahajajo milijoni tistih, ki so preganjani, pod veselim bandercem iz groba vzhajajočega zmagovalca, Vzveličarja!

In tudi narod — slovenski!

Kalvarijo svojo naš rod je imel
In dneve prebriske trpljenja,
A zdaj mu rešitve je zor zažaril,
Napočil mu dan je vstajenja!

Da, jedno samo veliko grobišče je bilo še pred nekolikimi desetletji to, kar je danes slovenska domovina, a na tem grobišču jeden sam ogromen pomnik, oriaški nemški granit. Toda dihnil je tudi v to tiho grobišče dih pomladi, obudil uspravane sile, in vstajati začel je brat z bratom, vstajati tako nenadoma, da si svet še sedaj mane oči. Velikanski je bil grob, a tem velečastnejše biva vstajenje. Vstaja narod slovenski, vstaja kakor vzveličar, iz lastne moči!

Vstal je iz tisočletnega groba — posvečeni častiti jezik slovenski in trka z nepreporno silo na trhljena vrata oslabelega birokratstva ter zahteva kategorično vstop v šole slovenskih sinov, in že na vseh plateh odnehavajo zapahi, ječé, škrip-ljejo stare dveri in počasi, toda dosledno seda v te stare dvorane za svojo mizo slovenska beseda. In sinovi slovenski — tako je prav — povzdigujejo odločno svoj glas in tirjajo „rodo pravico“. Širom zemlje slovenske giblje se nestavilno rok ter gradi veliki naš duševni narodni dom, dom slovenske znanosti in umetnosti; od vseh koncev prihajajo sinovi in hčere ter polagajo darove na oltar čistega slovenskega vero- in rodoljublja. In zdaj še Ti, stari Korotan! Svojim očem že nemški svet skoro več ne veruje — zdaj še Ti začeniš motiti grobno svojo tihoto! Da, tudi Ti si se drznil odvaliti z mahom obrasli kamen — že ime so ti pozabili — ter vstajaj, da spreletava stražarje Tvoje kar groza in trepet!

To je v našem narodnem bitju po večni zimi naša pomlad, to je po brezkončnem trpljenju — naše vstajenje! In jeden sam glas doni z vseh strani slovenske zemlje:

„Mi vstajamo, mi vstajamo!“

Da, vstajamo, a, kar je še velečastnejše, vstajamo iz lastne moči, kakor vstane naposled resnica, kakor zmaga poštenost, jeklena vstrajnost, kakor premaga mučeništvo tudi najkrutejšo silo.

In tega vstajenja narodovega veselimo se o vsakoletni Veliki noči, krepimo si pa zajedno značaj in pogum tudi še za nadaljno vztrajno delo! Kajti ipak ne bodimo optimisti.

Nismo še nikjer praznovali pravega narodnega vzveličanja, še nas čaka povsodi, v sredi in ob straneh neprestan boj, sovražniki ponavljajo svoj poslednji poskus, zrušiti nas kakorkoli nazaj v grob narodne smrti, pa zavaliti še težji kamen na nas. „Razcepimo jih, potem jih lahko pogubimo“. S tem plemenitim geslom pričenjajo novo svoje delo proti nam in našim bratom, in ne brez uspeha. Že se vzdigne tu pa tam istoroden pismouk, zbere vse svoje moči in pomaga kopati grob za svojo narodnost. V cerkev se je Slovenec v najhujših časih najraje zatekal, božja beseda slovenska, ta mu je ohranila iskro življenja, — iztrebimo jo! Dušni pastir mu je bil nekdanj edini zagovornik — odtujimo mu še tega! Že se pa tudi z arogantno ного tu pa tam gazi po slovenskih pravicah in ako se drzneš prosvedovati, že te spominjajo klasične slovenske „ponižnosti“. — — Dovolj!

Neprijetni sicer pojavi, skoro motili bi nam našo cerkevno in narodno „alelujo“ — toda le kvišku glavo in ne obupajmo!

Mar ne pobeli tudi v najlepši pomladi časih sneg visokih gora, mar ne posmudi strupena slana čisto ranega cvetja? In vender spet s tem večjo silo prežene žarko solnce ostro burjo in obspe s podvojenim cvetjem svojo ljubljeno zemljo. Vsak list zgodovine kaže nam, da so se narodi morali stoletja in stoletja boriti za svoje pravice, stoletja se je borila svetloba s temo, premagana je spet premagovala, da je naposled za vselej zmagala. A proti krščanstvu samemu — nebeski resnici — zaklelo se je z vsemi silami celo pekló, teklo so reke mučeniške krvi, a zmagala je vender naposled vera preprostih Galilejskih ribičev, toda vera večne resnice in pravice, vera zatirancev in sužnjikov, vera

LISTEK.

Pismo.

Iz Kurje vasi.

Sedaj ni več dvojbe, da se bo delala dolenjska železnica. Večina ljudstva se ve da že davno o tem ni dvomila, in reči smo hoteli le to, da tudi tisti, ki ne verjamejo, dokler ne vidijo, prepričani so sedaj, da sreči, katero bode razsula železnica čez celo Dolenjsko, ni več ubraniti se. Nikari pa misliti, da bom jaz sedaj pričel razpravljati in dokazovati velike in majhne sreče, katere so spojene s to železnico. To bi bilo tudi odveč, kajti storili so to že drugi in to tako prepričevalno, da se že sedaj nobeden tistih, ki so bili nekoč zbrani pri „Ferlinci“ na Poljanah, ne upa na glas tega povedati, o čemur je najbolj prepričan, namreč da se ne bo delala dolenjska ampak kočevska železnica. In zato so tudi tisti, ki živijo na Dolenjskem in se živijo od dolenjskih pridelkov ter so pri „Ferlinci“ glasovali za železnico, a se potem zbrali pri „Virantu“ — sine auspiciis, tam vse drugače glasovali. Pa to je minulo in kar je, to je, in tudi to je ter bode še dolgo ostalo, da peščica Kočevcev je prav toliko vredna, kakor vsi drugi Slovenci in to zato, ker niso Slovenci.

Mi hočemo govoriti o Kurji vasi in smo morali omeniti železnice, ker bode imela Kurja vas železniško, za celo Ljubljano važno postajo, in to za ta kraj ne bode brez pomena. Že sedaj smo dobili, in gotovo z ozirom na prihodnjo večjo pomenljivost našega kraja, policijsko ekspozituro ali stražnico. Ta stražnica je nekaj posebnega glede na kraj, kamor se je postavila. Na pričetku kratke in ne široke ulice, v kateri je ta stražnica, je namreč na deski z dobro vidnimi črkami zapisano: „To ni javna pot“. Torej javna stražnica na nejavni poti! Mi te prikazni ne bomo razpravljali z občega stališča, ampak z nekega ožjega in sicer s tega, da gospodar hiše, v kateri je stražnica in ki se dela tudi gospodarjem male prepovedne ulice, je pravi slovenski Ihering. In s tega stališča se nam ne vidi nemogoče, da bi danes ali jutri od mestnega delegovanega sodišča ne izšla taka-le razsodba: Toženeec Kostancijus Baraba je s tem, da je v noči od 17. do 18. aprila 1892 mej polunočjo in 1. uro v društvu dveh stražnikov ustopil v nejavno ulico mej hišama št. 1 in 2 v Kurji vasi, tožitelja Ivana Iheringa v mirni posesti te ulice motil, za naprej ne sme nikdar več motiti te posesti in plačati mora tožitelju 555 gld. 55 kr. pravnih troškov v 14 dneh proti eksekuciji“. — Smejete se in od vseh strani čujem: „To pa vender ni mogoče. Saj Konstancijus

Baraba ni žel prostovoljno v prepovedano ulico, moral je iti s stražnikoma in ako ne z lepa, pa z grda“. Tako pravite vi, toda slovenski Ihering bo pa drugače govoril in rekel: „Konstancijus Baraba dobro ve, da je ustop v to ulico prepovedan. Jaz, ki vedno pazim po dnevi in po noči, da se mi kaka krivica ne godi, videl sem pri oknu, ko sta stražnika in Konstancijus Baraba do moje ulice prišli. Takrat je bila dolžnost Konstancija ustaviti se in reči: Ustop v to ulico je prepovedan, jaz sem miren človek in se ne maram z nikomur tožariti, le ako sta vidva odgovorna, grem z vama. S tem bi bil Konstancijus pokazal, da me on neče motiti v mirni posesti moje ulice in si noče prilastiti pravice hoditi po njej. Ker pa tega ni storil, tedaj ga je obsoditi“. — In kaj si hočete. Na svetu je vse mogoče in zakaj bi ne bilo mogoče, da bi tudi slovenski Ihering v tej pravdi ne zmagal. In komur je ta slučaj preveč navpičen, ta naj si pa predstavlja, da je Konstancijus, potem ko je na stražnici svojim dolžnostim okom prišel in odšel, tamkaj pozabil svoj klobuk ali pa svojo listnico z denarjem. Nastane vprašanje: Sme li Konstancijus, ne da bi vprašal Iheringa, nazaj po svoj klobuk ali svojo listnico?

Jaz bi torej mislil, da bi bilo prav in nasvetoval, da se še jedna tabla pa na drugem konci

Ijubezni! Res, Bog sam je držal mogočno roko nad čolničem sv. Petra, ali isto tako — o tem smo prepričani — tudi poštenega naroda, borečega se odločno za svoje pravice, nikdar zapustil ne bode, če tudi ga začenjajo zapuščati v tem boju njegovi pastirji. Per aspera ad astra! Zaupajmo, bratje, še nadalje v svojo moč in vztrajnost, v trud in požrtvovalnost in pa v jekleno odločnost, ipotem nam gotovo pomore tudi On, ki z veseljem bandercem vstajenja tudi danes sam slavi največkratnejšo zmago resnice nad lažjo, pravice nad krivico!

In Ti, mili narod, navdušeno prepevaj sedaj Svoj dvojni „aleluja!“ Gospod je vstal, a vstajaš tudi Ti, aleluja!

Reminiscence.

I.

Naš poročevalec iz deželnega zbora kranjskega je zadnjič lakonično zapisal: „Potem je bila volitev deželnega odbornika iz vsega zbora. Oddanih je bilo 35 volilnih listkov. Dr. Papež dobil je 21 glasov, dr. Bleiweis 10, Žitnik 2, dr. Tavčar 1 in 1 listek je bil prazen. Voljen je torej dr. Papež.“

Danes imamo pa vprašanja pred sabo: Kaj pomenja to razmerje glasov, ker nekaj vendar pomeniti mora? Naši prijatelji ne povprašujejo zastonj. Označeno razmerje glasov ima globokejšo korenino, nego bi li kdo mislil. Znamenje je, prav očitno znamenje časa v naši deželi.

Novi deželni odbornik gospod dr. Papež dobil je večino glasov na podlogi kompromisa, ki so ga „ad hoc“ sklenile tri stranke: nemška, klerikalna in Šukljietova. Četrta stranka je oddala svoje glasove za gospoda dr. vit. Bleiweisa-Trsteniškega.

Kaj, — čujemo — poleg Nemcev so še tri stranke in sicer v narodni večini? Da, to je „fait accompli“. Časniki slovenski menda niso imeli veselja, da bi bili o tej stvari pisali, dasi je že dolgo dognana in tudi formalno dovršena. Ni se pa še tako jasno in karakteristično pokazalo to razcepiljenje, kakor uprav pri volitvi novega deželnega odbornika. Ker tu že „številke govore“, smemo sedaj tudi mi nekoliko odgrniti pozorišče.

Ko so se narodni poslanci sešli v letošnje zasedanje, povabil jih je klubov načelnik gosp. ces. svetnik Murnik na razgovor, ali hoté imeti, kakor doslej, jeden jedini klub. Na to povabilo so prišli nekateri, drugi pa ne. Pri razgovoru je pa gospod prof. Šuklje baje izrecno postavil se na to stališče, da sodelovanje vseh po enem klubu ni več mogoče in da se bode po tem ravnal. Sploh pa je bilo čutiti, da ni nikakega veselja za jeden klub in tako je kmalu nastala drugačna organizacija.

Čitateljem našim bode še v živem spominu, kako živahne debate bile so v lanskem zasedanju deželnega zbora glede letnega prispevka za višjo deklislo šolo s slovenskim učnim jezikom. Spominjali se bodo tudi, da je gosp. dr. Tavčar v zbornici konstatoval, kako je klerikalna frakcija narodne stranke prelomila v klubu zastavljeno besedo, da bode glasovala za nasvetovani letni prispevek 4000 gl. Glede na to osnoval se je na podlagi prejšnjih klu-

bovih pravil z vsemi tradicijami narodne stranke, dokler je bila složna, in trdno stoječ na lanskem klubovem sklepu glede slovenske višje deklislo šole, osnoval se je pod predsedništvom cesarskega svetnika Murnika klub ožjih somišljenikov, kateremu so pristopili poslanci: dr. vitez Bleiweis, Grasselli, Hribar, Kavčič, Klein, Lenarčič, Pfeifer, Svetec, dr. Tavčar in dr. Vošnjak.

Ostali narodni poslanci razdelili so se na dve skupini. Jedno je vodil prof. Šuklje, to je, za njim sta hodila gospoda Krsnik in Višnikar. Druga skupina pa je bila pod voditeljstvom Klunovim (ali prav za prav pod voditeljstvom Detelovim) in štela je 10 članov. Dr. Papež ostal je „divjak“.

V take kose je bila razpadla narodna večina. Manjšina, nemško veleposestvo ostalo je zjedinjeno. Med slovenskimi klubi pa niti zveze ni bilo tedaj, ko bi bilo treba Nemcem pokazati, da smo Slovenci sami svoji gospodarji v tej deželi. Porazumevali se niso Slovenci med sabo, pač pa je slovenska frakcija stopala v dogovor z nemškim klubom. Tako se je pri glasovanju delala večina iz slovenskih in nemških glasov proti ostalim slovenskim. To se je zgodilo zlasti pri volitvi novega deželnega odbornika, katero smo se namenili pojasniti na došla nam vprašanja.

Iz Murnikovega kluba ni nihče kandidoval za deželnega odbornika. Pač pa je imel iz začetka aspiracije gosp. prof. Šuklje, a iz Klun-Detelovega kluba je bilo čuti, da hoče jednemu svojcev pripraviti službo deželnega odbornika. Gosp. prof. Šuklje se je kmalu umaknil, klerikalci pa dolgo niso imenovali svojega kandidata. Nazadnje, tik pred volitvijo imel je klub sejo ter jednoglasno postavil svojim kandidatom poslanca g. Žitnika, zavrgel pa ob enem, kakor potrjuje „St. P.“ eventuelno kandidato prof. Šukljeta in dra. Papeža. S tem pa seveda kandidat g. Žitnik ni še imel potrebne večine. Njegov klub se je obrnil — do ostalih slovenskih poslancev? Kaj še! Ni se mu zdelo vredno, da bi stopil v dogovor z narodnim Murnikovim klubom, ampak pogajal se je glede izvolitve g. Žitnika z nemško manjšino. Nemci pa so bili proti g. Žitniku in hipoma nekaj minut pred volitvijo zjedini se je vodstvo klerikalne frakcije z Nemci za kandidato dra. Papeža, zatajivši tako jednoglasni sklep svojega lastnega kluba in pustivši na cedilu g. Žitnika. „Graeca fides!“ Nekateri člani Klun-Detelovega kluba so bili seveda opravičeno razburjeni, niso hoteli voliti gosp. dra. Papeža in so pisali, da izstopijo iz kluba. „Facit“ pa je bil, da je velika večina klerikalcev volila z Nemci in Šukljietovo frakcijo g. dr. Papeža. Murnikov klub je ostal pasiven in oddal svoje glasove za g. dr. vit. Bleiweisa.

Toliko v pojasnilo. Namenili smo se navesti le gola fakta, ker so taka, da sama na sebi brez komentara kažejo nogo mizerijo nekaterih naših značajev. Omenjamo le še, da je g. dr. Papež nekriv pri vsem tem; cenimo ga tudi mi in le želimo, kakor tudi pričakujemo, da v njegovo deželnozborno-

sko delovanje ne bi nikdar padla senca žalostnih dogodkov, ki so spremljali njegovo izvoljenje.

Govor poslanca Ivana Hribarja

v seji dež. zbora kranjskega dne 8. aprila 1892.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Visoka zbornica! Pred nekaj dnevi minolo je 300 let, odkar se je rodil mož nesmrtné slave, orjak učenosti in oče moderne pedagogike Jan Amos Komensky. Po vsem izobraženem svetu vršile so se priprave, da bi se njegov spomin proslavljala na dostojen način. Rusi, Angleži, Francozi, Danci in Holandci tekmovali so med seboj, kdo bi bolj dostojno slavil spomin tega moža in ocenil neveljive njegove zasluge za razvoj moderne pedagogije. Še celo Nemci, ki se sicer ne naučujejo tako hitro za učenjaka, katerega ne morejo reklamovati za se niso hoteli o tej priliki zaostati za drugimi narodi; da, storili so celo več, nego se je storilo drugod. Pruski naučni minister Zedlitz ukazal je namreč, da se ima dan 28. marca slaviti po vseh učiteljskih in po mogočnosti tudi po ljudskih šolah, in da se ima ta dan razlagati šolski mladini, kdo je bil Jan Amos Komensky in kake zasluge mu gre pripisovati za razvoj modernega šolstva.

Gospoda moja, ako inozemstvo ve slaviti takega moža, čegar zibelj je tekle v Avstriji, potem bi pač bilo pričakovati, da se bode tudi naša učna uprava zavedla svoje dolžnosti in to tembolj, ker je šlo tu za velikega Avstrijca. Ali kdor bi bil tako mislil, delal bi bil kruto krivico avstrijski vladi, kajti ona ne more dopustiti, da bi svet le za trenotek dvomil, da je Avstrija bila, da je in da bode ostala tudi za naprej — država neverjetnosti. In neverjetno zgodilo se je tudi tu. Avstrijski naučni minister je namreč zaukazal, da se po ljudskih šolah na Češkem, Moravskem in Šleskem ne sme slaviti spomin učitelja narodov, Jana Amosa Komenskega in prepričan sem, da bi bil to zaukazal tudi drugod, ako bi se bile nameravale jednake slavnosti.

Visoka zbornica! Povpraševati po razlogih, kateri vodijo našega naučnega ministra pri njegovih ukrepih, je jako nevhvaležen posel, kajti njemu je, — kakor nam je to moralo osvedočiti ravnanje njegovo glede kranjskega gimnazija in njegova molčečnost na vse naše pritožbe, — sic volo sic jubeo poglavitni in jedini razlog. Naš naučni minister je tudi svoje dni brez vsacega razloga prepovedal, da se po šolskih sobah ne smejo razobešati slike Cirila in Metoda, dasiravno ja katoliška cerkev slavi kot svetnika. V tem slučaju postavil se je bil naučni minister na stališče infallibilitatis. Vender sem si pa jaz najnovejši ukaz našega naučnega ministra ogledal nekoliko natančneje in reči moram, da je z njim Gautsch plemeniti Frankenthurnski srečno zadel ono tradicionalno politiko, katero je Avstrija — gospoda moja! vsaka stran zgodovine nam to dokazuje — vodila vedno do svojih državljanskih slovenskega rodu. In Komensky je bil Slovan, saj je pisal sam, da je po rodu Moravan in po jeziku Čeh. Kaj je njega ekselenciji naučnemu ministru do tega, da je bil tudi največji pedagog vseh časov in narodov! Naš naučni minister se ne briga zato, da sta k njemu v šolo hodila toliko proslavljena Pestalozzi in Fröbel. Komensky je bil Slovan in zaradi tega za naučnega ministra ne eksistuje kot pedagog.

Pa še neko drugo interesantno stran opazil sem pri najnovejšem ukazu našega ukazoljubnega naučnega ministra. On je namreč ostal dosleden prejšnjim ukrepom avstrijske vlade nasproti Komenskemu. Svoje dni je avstrijska vlada izganjala Komenskega živega, sedaj pa naučni minister Gautsch

Starinec.

(Izvirno spisal J. Š.)

Pred Navrtnikovo hišo v naši vasi je velik prostor. Tri lipe in jako košat kostanj krasijo njegovo praznoto. Lačni vrabci iščejo po drobnem pesku pred hišo drobtin in kadar se pomika kak težak voz skozi vas mimo Navrtnikovega prostora, vzdignejo se lačni vrabci in hite na bližnja vrtna drevesa tik hiše, ogledajo si ondi nemirni svet in kadar poneha ropot, spusti se najpreje najstarejši vrabec zopet na pesek in za njim na njegov klic druga pogumna družba.

Na navadni klopi pred Navrtnikovo hišo leži — Starinec, vaški siromak. Mož je star blizo petdeset let. Siv je in suh in sploh znan v vsi občini. Nihče ne ve dobro, kje je Starinec doma. Sploh siromak Starinec nima ne sorodnikov, ne prijateljev in tudi ne sovražnika. Vaščanom je sicer nekoliko nadležen; a vender ne preveč. Prosjači; a siten ni. Pred nekoliko leti je prišel sam v vas in zvedel pri občinskem predstojništvu, da sme ostati v vasi, ker je v občini doma. Drugega mu pa niso povedali. Nekaj let je ostal v vasi in potem zopet odšel ter se čez nekaj let vrnil raztrgan, suh in bolehen. Občinski predstojnik mu je zopet dejal, da je vaški siromak ter mu svetoval, da naj ostane z ozirom na svoje slabo zdravje v vasi, naj južina danes v tej, jutri v oni hiši pri družinski skledi

ulice nastavi in na njo zapiše: „To ni javna pot, po njej hoditi smejo le stražniki, tisti, katere stražniki spremljajo in tisti, ki so na stražnici kaj pozabili“. Na ta način bi bila ulica na obeh straneh zavarovana, Konstancijus in njegovi somišljeniki bi ne prišli v skušnjavo, da bi se stražnikom ustavljali, a Iheringu bi bila pravdna nit prestrižena.

Premišljuje torej o tem mestni očetje in juristi, sedaj ob praznikih bode čas zato. Tudi mi Kurjevaščanje bodemo čez praznike o tem govorili in sklepali, posebno ako bo slabo deževno vreme. Ako pa ne bo to, ampak bo solnce sijalo, pa si vemo boljše zabavo, Saj pomlad je pri nas doma, še po zimi nas večkrat obišče in mi jo oddajamo naprej na sever. Lastovke se pri nas najprej oglašijo, vijolice nabiramo mi za vse mesto in za Rokovnikom se kukavica že glasi. Nehoté nam doni na ušesa pesem: „Vse drugač“ Dolenjem solnce sije“. Vabimo Vas torej, someščanje, na piruhe in dobro kapljico, katero vozijo k nam še po cesti, dočim Stern in sinovi in druga „čifutarija“ svoj podzemeljski pridelek oddajajo po železnici. Vračali Vam bomo obisk o binkošti in poletni čas, ko sili ves svet na hrib in Gorenjsko. Pomlad je pa naša doba in še bolj veseli prazniki — katere vsem privoščimo, Gorenjem in Notranjem in kot najbližji sosedje, tudi Hrvatom in Hrvatcam — so v kraji, katerega blaži pomladni cvet. Kurjevaščan.

ter mu rekel tudi, da dobi o priliki od občine nekaj novcev, da si lahko kupi duhana in naj spi, kjer hoče. In Starinec bil je s to ponudbo popolnoma zadovoljen.

Ko zjutraj odpreš okno in pogledaš po še prazni vasi, stoji že Starinec običajno sam na trgu pred Muhovo prodajalno. Mož je visok in neroden. Obraz ima bled, oko malo in nemirno in dolgi sivi lasje vise mu na ramena. Na glavi nosi po leti in po zimi isto pokrivalo, podobno staremu loncu. Starinar boleha že več let na desni nogi. Zaradi tega stoji navadno mirno na trgu. Ker nosi dolgo, rujav, skoraj do črevljev segajočo ozko suknjo, vidi se njegova, nekoliko naprej nagnjena postava še daljša, kakor je v resnici. Starinec stoji tako navadno vsako jutro dolgo časa sredi vasi in vaški psi, kakor Muhovi golobje posedajo okolo njega. Za nekaj časa prične se življenje na vasi, ljudje hite v cerkev in tačas zapusti Starinec svoj prostor ter se pomika počasi s svojo bolno nogo v Muhovo prodajalno, da popije nekoliko kupic žganja ter si kupi potrebnega duhana. V kotu prodajalne pije Starinec hitro; sploh pa ne govori.

Po tem zajutru stopi iz prodajalne, sede na klop, zre v tla ter se prijema za glavo; naposled navadno zaspi na klopi in spi do 11. ure dopoldne, dokler ne pride pošta iz Ljubljane, katera se ustavlja sredi vasi.

izganja spomin njegov iz naših šol. Vidimo pa tudi, da si naš minister sploh pridobiva neko posebno veselje do preganjanja pedagogov, kajti ravno te dni nam je došla prečudna vest, da je več kot 15 let delujočega izvrstnega pedagoga profesorja Spinčiča odpustil iz državne službe. Toda to za danes omenjam le mimogrede in ako sem za trenutek odskočil od predmeta, hočem se takoj zopet vrniti k stvari.

Komenskega tedaj naš naučni minister ne pusti proslavljati in jaz, gospoda moja, se temu ne čudim. Saj se ravno tista pedagogična načela, katera je proglasil Komenský in katera je osvojil ves izobraženi svet, pri nas teptajo z nogami. Poglavitno njegovo didaktično načelo „od znanega do neznanega“, v katerem je implicitno izrečeno, da se uspešno poučevanje more vršiti le na podlagi materinega jezika, je našemu naučnemu ministru deveta briga. Saj bi se sicer ne bilo moglo zgoditi, da je o našem ljudskem šolstvu na Koroškem v državnem zboru povodom zadnje proračunske debate izrekel tako sodbo, kakor je to storil; sodbo, katera bi nečast delala vsakemu površno izobraženemu pedagogu, katera je pa v ustih naučnega ministra naravnost monstrozna.

Visoka zbornica! Po mojih mislih bi avstrijskega naučnega ministra ne smela voditi nikdar osebna čutila in tudi ne večja ali manjša naklonjenost do te ali one narodnosti, temveč skrb bi mu morala biti, da bi vsi narodi jednako se izobrazili in da bi se po tem takem pri vseh narodih na enak način razvijalo ljudsko šolstvo. Le tisti naučni minister, ki bo tako deloval, si bo v resnici pridobil zaslug za Avstrijo, nikdar pa ne naučni minister, ki sledi poglavitno germanizatoričnim tradicijam stare avstrijske birokracije. O našem naučnem ministru gotovo ne moremo reči, da si prizadeva, prištevanim biti zaslužnim avstrijskim ministrom. Saj vidimo, s kakim naporom morajo delati naši bratje na Koroškem, da si priborijo v ljudskih šolah poučevanje v narodnem jeziku. Vidimo tudi, kako veliko število slovenskih roditeljev v Trstu in v Gorici zastoj čaka za svoje otroke na slovenske ljudske šole in vidimo, da naučni minister dosedaj niti z mazincem ni ganil (dr. Tavčar: „Res je!“), poslanec Šuklje: „Ni res!“). Dosedaj pravim, res ni ničesar storil. Še le v poslednjem času se je začel ozirati na dotične želje; poprej pa so se vse pri- tožbe polagale na dolgo klop. Ostajam torej pri trditvi, da naučni minister za slovensko šolstvo v Trstu doslej ničesar ni storil. Sedaj pa pogledjte, kako osorno se je obnašal proti mestni občini Ljubljanski, ko je šlo za ustanovitev nemških ljudskih šol v Ljubljani. Pomislite tudi, kako je postopal naučni minister o znani Vam vsem iz lanskega deželnozborskega zasedanja Dragarski aferi in potem morate priznati, da je njega ekscelenciji eden nemški otrok več vreden, kakor 10 ali lahko rečem, kakor 100 slovenskih otrok (poslanec dr. Tavčar: „Dobro!“).

Gospoda moja, za nemščino uneto je srce našega naučnega ministra vse drugače. To nam dokazuje okolnost, da vzdržuje v Trstu za ono malo peščico nemškega prebivalstva popolno ljudsko šolo z nemškim učnim jezikom in da je jednako ljudsko šolo pred nedavnim ustanovil za malo število Nemcev v Zadru.

Gospoda moja! Nemčija vrača Poljakom in Lužičanom narodne šole, naučni minister plemeniti Gautsch pa v Avstriji, kjer je ravnopravnost zagotovljena vsem narodom, nam Slovincem odteguje poglavitni pogoj za naš duševni razvoj.

Gospoda moja! Hrvatski pregovor pravi: Kakvo drvo, takav klin. Ako naučni minister tako ravna, ali moremo potem pričakovati, da bodo tisti organi, kateri imajo upravljati šolstvo po raznih deželah,

ravnali drugače? Zato pa tudi vidimo, da učno-upravna birokracija na Slovenskem nima drugega na srci, kakor skrb, da se kolikor mogoče širi nemščina, da se pa krvavo malo briga za potrebe slovenskega naroda. Saj nam je še iz poslednega časa v živem spominu, kako se je na Primorskem v ljudske šole nemščina hotela utihotapiti vsled sklepa c. kr. deželnega šolskega sveta v Gorici, provokovanega po vladnih organih, vemo pa tudi, na kak način se je okrajni glavar Kočevski spravil na fabri- kajo nemških otrok v Dragi in Travi. Pa čemu bi segali tako daleč, ko imamo vendar bližji vzgled v našem c. kr. deželnem šolskem svetu. Že par- krat sem naglašal jaz in tudi od druge strani po- udarjalo se je v tej visoki zbornici, da je naš de- želni šolski svet, ne da bi bili vprašani članovi, katere so vanj poslali samoupravne korporacije, izdal dne 5. februarja oziroma 24. decembra leta 1887. protipostavni ukaz, vsled katerega se je uvedel ob- ligatni pouk nemščine na vseh tro- in čveteroraz- rednih ljudskih šolah na Kranjskem. Visokemu de- želnemu zboru se je dotični ukaz vendar zdel ne- koliko predaleč segajoč in zaradi tega je v svoji seji dne 19. januarja leta 1888. po predlogu go- spoda poslanca Šukljeta — kateremu mislim, da tudi častiti gospod deželni predsednik ne bode pri- pisaval preveč narodnega radikalstva, — (poslanec dr. Tavčar: „Čujte!“) sklenil ono resolucijo, o ka- teri se je že večkrat govorilo v visoki zbornici in s katero se je protestovalo proti omenjenima uka- zoma. Od takrat pretekla so že štiri leta, vendar pa se deželnemu šolskemu svetu ni zdelo vredno, v tem oziru kaj ukreniti niti poročati visoki zbor- nici, kako je zadostil njeni resoluciji. (Poslanec dr. Tavčar: „Čujte!“) Gospoda moja, deželni šolski svet, v kolikor je c. kr. urad, mora imeti v sebi, o svoji veljavi in moči strahovito visoko mnenje, ako se upa na tak način postopati nasproti dežel- nemu zboru in ako tako hoče bagatelizovati sklepe njegove.

Visoka zbornica! Nemščina se torej še dan- danes poučuje obligatno na vseh tro- in čvetero- razrednih ljudskih šolah na Kranjskem. S kakim uspehom se vrši ta pouk, o tem me poučuje pismo šolskega vodje, kateri me prosi, naj zopet spravim v tej visoki zbornici v razgovor oni brezmiselnji in protipostavni ukaz deželnega šolskega sveta. To pismo imam v rokah, toda tudi danes naj mi ne zameri prečastiti gospod deželni predsednik, ako iz- znanih uzrokov ne bom imenoval imena pisalčev- tega. (Poslanec dr. Tavčar: „Bog ne daj!“) Do- tični šolski voditelj pravi, da vsi naporji glede po- učevanja nemškega jezika ostanejo brezuspešni; da se pri nemških urah samo dragi čas trati in da se otroci silno veliko trudijo z nemškimi nalogami, samo zato, da imajo potem kaj pozabiti. Na do- tični šoli pritožuje se katihet že dalje časa, da nima zadostnega števila ur za verouk, ali zaradi bla- ženega poučevanja nemščine, se mu ne more nobene ure več odstopiti (poslanec dr. Tavčar: „Čujte go- spodje na oni [levi] strani!“) in zato ostaje mla- dina „ad majorem Germaniae gloriam“ nezadostno poučena o tem, kar služi „ad majorem [Dei] glo- riam“. (Veselosť na levi.) Taki so torej uspehi po- učevanja nemškega jezika. Če more visoka učna uprava ponosna biti nanje, sodite sami.

Še žalostneje nego gledé ljudskih šol pa so naše razmere gledé srednjega šolstva. Po uradnem statističnem izkazu za učno leto 1891.—1892. pri- pada v tej državni polovici na 8,461.997 Nemcev, — katerih pa, to naglašam, nikdar toliko ni — 109 srednjih šol; na 5,473.578 Čehov 32 srednjih šol; na 3,726.827 Poljakov 27; na 3,101.487 Rusov 1 srednja šola; na 644.769 Hrvatov 5; na 674.700 Lahov 7 srednjih šol in na 1,176.535 Slovencev no-

bena srednja šola. (Poslanec dr. Tavčar: „Čujte!“) Potemtakem vidite, da jedna srednja šola pride na 77.908 Nemcev, na 96.450 Lahov, na 128.954 Hr- vatov, na 138.000 Poljakov in na 3,101.487 Rusov. V tem oziru so jedini Rusi postavljeni na tako sta- lišče, kakor mi, ali oni imajo vsaj jeden gimnazij; mi Slovinci pa nobenega. Ako bi šlo po želji na- učnega ministra in — obžalovaje moram to reči — tudi odličnega člana te visoke zbornice, bi še dan- danes Slovinci ne smeli misliti, da kadaj dobimo popolnoma slovensko srednjo šolo, (poslanec dr. Tavčar: „Kdo je ta član?“; klici na levi: „Šuklje!“) ali jaz imam o narodnih članih deželnega odbora veliko predobro mnenje, nego da bi mogel misliti, da se ne bodo takoj po končanem zasedanju dežel- nega zbora lotili vprašanja o pripravljanju učnih knjig za vse predmete in vse razrede višjega gim- nazija. Kadar bomo pa te imeli, potem pa [bi, visoka zbornica! rad poznal tistega učnega ministra avstrijskega, ki je prisegel na ustavo in z njo vred tudi na član 19. državnega osnovnega zakona, in bi nasproti volji in odločni zahtevi složnega naroda ne hotel dati mu slovenskega gimnazija (klici na levi in na galeriji: „Dobro, dobro!“).

Gospoda moja! Ako vse to pomislite, kar sem povedal, morali boste pritrditi, da je visoka učna uprava skrajno pristranska proti nam Slo- vencem. Te pristranosti pa ne smemo zapisavati jedino le na rovaš njega ekscelencije naučnega mi- nistra Gautscha; v tej pristranosti je zistoma Taaf- jevega režima. Dokaz zato imate v nemškem šol- skem društvu. Vi vsi veste, kaj je nemško šolsko društvo, kak namen ima in s kakimi sredstvi skuša doseči svoj namen. Smelo trdim, da nasprotje med avstrijskimi narodi nikdar ne bi bilo doseglo takega vrhunca, ako ne bi se bilo ustanovilo nemško šol- sko društvo, katero je takoj po svoji ustanovitvi začelo ostudni in brezobzirni lov na deco sloven- skih in čeških roditeljev (poslanec dr. Tavčar: „Istina!“). Nasproti tej nevarnosti, katera je bila tem večja, ker nemško šolsko društvo dobiva ve- liko denarja iz Nemčije, morali so Čehi ustanoviti „Ustredni matiči školskou“; nam Slovincem pa je vevaleva potreba ustanoviti si društvo sv. Cirila in Metoda. Po mojem mnenji bi vladi niti jedno niti drugo društvo ne smelo biti po volji, kajti vsako teh društev ima namen uplivati kolikor toliko na šolstvo, čegar vrhno dozorstvo pripada vendar učni upravi. Saj smo v poslednjem času videli, da se je po nemškem šolskem društvu agitacija zanesla med učitelstvo in celo v šolo. Kljub temu pa opa- žamo neumljivo prikazen, da je avstrijska vlada iz- rekla patronat ravno nad onim društvom, čegar korenine zunaj mej avstrijske države globoko tiče v nemški zemlji. To je jako obžalovanja vredno, ob enem pa tudi značilno, kajti iz tega se vidi, da je vlada za ponemčevanje, kakeršno izvaja to društvo. Da je pa stvar resnična in da nemško šolsko društvo stoji res pod posebnim patronatom avstrijske vlade, razvidite iz okolnosti, da je pred nekoliko leti v Solnogradu c. kr. namestnik sam se shoda nemškega šolskega društva udeležil, da je tam govoril in pozdravil društvo v imenu vlade; (poslanec dr. Tavčar: „Škandal!“) in razvidite pa tudi iz tega, da je na enak šod, ki je bil pred- lanskem v Celovci, prišel kot zastopnik deželnega predsednika grof Goëss, ki je pozdravil udeležence v imenu c. kr. deželnega predsedništva in — kakor bi hotel norce briti iz Slovencev na Koroškem — naglašal je, da je nemško šolsko društvo jednako pravično vsem narodnostim (klici na levi: „Škandal!“). Če vidite in pomislite vse to, potem ne morete dvo- miti, da vladi ne gre za drugo, ko za zatiranje slovenskega življa. Nam Slovincem se odtegujejo pravice, katere nam gredo po zakonih, samo za-

Tačas postoji Starinec pri poštnem vozu in drži konje, dočim poštni voznik opravlja svoj posel na pošti in za to delo dobi Starinec od poštnega voznika nekaj novcev za žganje in duhan. Časih preskrbi tudi potnikom v vasi kake malenkosti ter dobi za to tudi od njih mala plačila.

Ko odvozi pošta, hodi Starinec nekaj korakov za njo, postoji in potem gleda za vozom. Na to se vrne v Muhovo prodajalno, da se običajno zopet okrepeča.

Opoludne gre k družinski skledi; popoludne pa običajno leži in spi na klopi pred Muhovo ali Navrtnikovo hišo.

Tudi danes spi Starinec na klopi pred Navrtnikovo hišo. Nihče ga ne pogleda.

Od vrtá pride počasi h klopi Navrtnikov kravji pastir — Tonek. Tudi Tonek je siv; a male in močne postave. Nekateri pripovedujejo, da je Tonek samo hudoben in zvit; a drugi, da je bolan na umu. Pred 20 leti služil je na Dolenjskem pri Žepičevki, tačas lepi vdovi. Zaljubljen se je bil v njo; a ker vdova ni jednako čutila ž njim, ušel je Tonek in bil — bedak!

Tonek približa se Starincu, drži roki v žepu, nekaj mrmra in dolgo ogleduje Starinca.

„Starinec, ali spiš?“ — nagovori ga na to, ter se mu smeje, kakor bedak sploh. Ker se Sta-

rinec ne gane, hodi Tonek nekoliko časa pred klopjo sem in tja, pogleda pod klop ter zapodi psa, kateri je spal pod njo, se naposled zopet ustavi in kliče glasneje:

„Hoj, Starinec, Starinec, ali res spiš? Ni res?“ —

Starinec vzdigne na to desno roko, katera mu je visela ob klopi skoro do zemlje, zamahne ž njo po zraku, kakor bi si hotel odpoditi muho od obraza, pogleda nekoliko Toneka; a zaspanemu Starincu roka zopet pade ob klopi.

„Ni res?“ vpraša zopet Tonek glasneje ter pogleda po vasi, ko vodi Gradiščekov Nace konja na napajališče.

Sedaj se dvigne Starinec na klopi ter po- gleda Toneka. Čudi se, da ga Tonek budi iz mir- nega spanja.

„Si ti, Tonek? — Imaš-li tobaka? Daj, daj! Jaz ga nimam!“ odgovori Starinec.

A Tonek nadaljuje hitro:

„Starinec! Ni res? Ženska pride, tvoja žen- ska!“ — ter se približa Starincu, kateri molči in se ne gane.

„Čuješ, Starinec! Je že! — Ženska pride, tvoja ženska! — nadaljuje Tonek ter Starincu skoraj kriči v uho.

„Tonek, katera krava pa danes strada v

hlevu?“ vpraša na to Starinec hripavim glasom in gleda zaspano bolj po vasi, kot v Tonekov obraz. Tonekov govor mu je bil nekako nera- zumljiv.

Tonek, kot kravji pastir, je pri Navrtnikovi običajno tisto kravo, katera mu na paši ali na na- pajališču ni bila služna, nekoliko kaznoval in sicer tako, da je morala jedenkrat stradati.

„Miruj Starinec! Krava ni moja; a tvoja ženska pride! Župan je tudi dejal, da pride tvoja ženska in Ladihov France govoril je taisto sinoči v hlevu, ko je sivka stradala! Je že!“ deje na to Tonek in gleda v Starinčev blede obraz.

Starinec molči in seže v žep po pipo.

„Ladihov France — —“ nadaljuje Tonek.

„Kdo, ženska? In moja ženska?“ vpraša Starinec in bistreje gleda Toneka.

„Je že! Mati tvoja pride! Bogata gospa iz Trsta! Jutri se pelje s pošto skozi našo vas. Videl jo bodeš!“ — pripoveduje Tonek precej mirno ter potegne z roko po svojem lici.

Starinec se zamisli. Čez nekoliko časa hitro vstane ter zopet sede na klop.

Starinec svoje matere nikdar ni poznal in sploh v svojem življenji tudi ni poznal ne sestre, ne ljubice, ne prijateljice. Pred leti pripovedoval mu je Somrakov pastir na paši v „Volčjem dolu“, da

radi tega, da se narod ne more uspešno razvijati, kakor bi se, ko bi mu bilo dano v šoli izobraževati se na zdravi pedagoški podlagi.

Visoka zbornica! Obžalujem to v interesu države same; tolažim se pa s tem, da našega naroda stoletna neprijaznost avstrijske vlade ni mogla uničiti, temveč da je srečno preстал vse politične viharje, ki so hrupevali preko njegovega ozemlja; da pa zamore nenadno kaka sapica odpihniti s krova državne ladije nespretno njene krmilce. Gospoda moja! — Fiat applicatio! (Živahno odobravanje na levi.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. aprila.

Vašaty pred svojimi volilci.

Poslanec Vašaty poročal je svojim volicem v Žižkovu o delovanju mladočehskih poslancev v državnem in deželnem zboru. Glede punktacij je rekel, da z njih preložitvijo ne more biti nihče zadovoljen, ker sta dve predlogi že izvršeni. Schönbornova ordonanca pa še vedno v veljavi. Glede nasvetovnega skupnega delovanja Mladočehov, Staročehov in veleposestnikov meni Vašaty, da je mogoče le od slučaja do slučaja, v jeden klub pa teh elementov ni mogoče več združiti. Zbrani volilci so vsprejeli resolucijo, da je delati na razveljevanje pravosodnega ministerstva odredbe z dne 3. februarja 1890 in ostati kakor doslej v odločni opoziciji proti vladi, dokler se ne doseže državnopravna nezavisnost Češke in ravnopravnost češkega jezika.

Češki veleposestniki.

V zadnji seji kluba čeških veleposestnikov se je sklenilo dovoliti članom, da morejo o dogodkih v klubu glede češko-nemške sprave razglasiti vse podrobnosti. Na podlagi tega ukrepa javila je „Politika“, da niso bili vsi veleposestniki zadovoljni z začasno odklonitvijo punktacij. Knez Alfred Windischgrätz z desetimi tovariši glasoval je proti preložitvi, a se udal klubovi disciplini. Nemški liberalci so vsled tega napeli vse svoje moči, da bi razbili klub veleposestnikov ter izločili iz njega one nemški liberalcem naklonjene člane in je združili v nekako srednjo stranko, kakor je na Moravi, v stranko, vladi brezpogojno udano, sicer pa nemškim teroristom iskreno naklonjeno. Dotične ekspektoracije nemško-liberalnih listov so uprav ginjlive, vladi seveda se pa na podlagi tega dokazuje, da ni hotela ničesar storiti glede punktacij.

Vatikanski politiki in Avstrija.

Avstrijski poslanik pri Vatikanu grof Revertera vrnil se je na svoje mesto in to je vzbudilo v diplomatskih krogih nekoliko senzacije. Mož je znan kot dober konservativec in unet katoličan in baš ti lastnosti sta mu pomogli do poslaniškega mesta. Grof Revertera postal je v Rimu tudi res „persona gratissima“ ali solnce vatikanske milosti sijalo je nanj le malo časa. Vabil je na svoje pojedine ne samo kardinale, monsignore in papeževe gardiste, ampak tudi druge diplomate in celo — italijanske senatorje in poslance. To ga je uničilo. Vatikanski politiki so na primeren način sporočali ministerstvu vnanjih rečij, da žele drugega diplomatskega zastopnika Avstro-Ogerska, a tej želji se ni ustreglo. To je jako karakteristično. Že lani, ko je posl. Zallinger stavil v delegacijah svoj predlog glede posvetne vlade papeževe, izjavil je grof Kalnoky, da želi naša država uplivati na to, da bi se mej Italijo in Vatikanom doseglo nekako sporazumjenje in da bode v tem zmislu vedno delovala. Iz tega je razvidno, da je grof Revertera po-

stopal in se vedel v Rimu tako, kakor mu je bilo z Dunaja naročeno, ne po svojih lastnih nazorih in zato je umevno, da se je Revertera povrnil Rim kot avstrijski poslanik vzlic izrečnim željam in pri- tožbam.

Vnanje države.

Srbska skupščina

se je razšla. Pred odhodom posamičnih poslancev priredil je klub odhodni banket. Predsednik radikalnega kluba, Milan Gjuric, napil je Pasiću, ta pa radikalni stranki. Katić in Tajšć nista prišla na banket, kar potrjuje, da je mej Pasićevo in Katićevo frakcijo nastal popoln razpor. „Odjek“ in „Dnevni list“ sta pristna zrcala tega nasprotstva, ki se je še pomnožilo, ker je posedanji minister vnanjih rečij, M. K. Gjorgjević, sorodnik Katićev, bil primoran umakniti se drugemu možu ter prevzeti pravosodno ministerstvo. Ta odstop je dosti bolj važen, nego bi se sodilo na prvi pogled, kajti Gjorgjević je bil zagovornik velikosrbske ideje in si prizadeval ustanoviti balkansko konfederacijo, dočim je Pasić že zašel povsem v tisti politični pravec, katerega so tirali razkralj Milan in njegovi pomagači.

Italija in Unija.

Lani na spomlad umorili so po zistemu „lynch“ v Novem Orleansu v Ameriki celo vrsto italijanskih podanikov. Ker Unija ni hotela dati Italiji zahtevanega zadoščenja, je vsled tega ponehalo tedaj mej njima vse diplomatsko občevanje. Sedaj pa je državni tajnik Blaine v imenu Unije izročil poslaniškemu namestniku italijanskemu svoto 125 000 frankov, da se razdeli mej dediče umorjencev, vsled česar se je zopet začelo diplomatsko občevanje, kajti tudi italijanska vlada je izjavila, da zmatra plačano odškodnino za zadošno zadoščenje in želi da se dobre razmere mej Italijo in Unijo ne bodo nikdar več motile. — Dediči v Novem Orleansu umorjenih Italijanov se branijo vsprejeti to od Unije plačano odškodnino, ker rednim pravnim potom skušajo dobiti odškodnine od tožencev samih. Italijanski ministerski predsednik si je s tem uspehom svoje stališče zelo podkrepil.

Ministerska kriza v Italiji.

Vojni minister italijanski je tirjal 40 milijonov frankov za nabavo pušk-repetirk malega kalibra, dočim se je finančni minister temu upiral. Ker pa se je na ministerstvo pritiskalo od zunaj, udal se je finančni minister. Predlagalo se je, naj se teh 40 milijonov pokrije s prihranki v vseh delih državne uprave, a finančni minister se nikakor ni hotel udati, ampak zahteval, naj pokrije ta izdatek vojno ministerstvo iz svojih sredstev. Vsled tega je bilo treba prepušiti odločitev kralju in ta je naročil markiju Rudiniju, naj sestavi novo ministerstvo. Finančni minister bode seveda odstopil, in bržkone tudi vojni minister Pelloux, a spremembe političnega in vojnega sistema ni pričakovati.

Dopisi.

Z Dunaja 13. aprila. [Izv. dopis.] (O zadnjih treh večerih slov. kluba na Dunaji) Vam še nihče ni poročal. Čitali so gg. dr. Homan „o športu“, prof. dr. J. Pajk „predmet iz praktičnega modroslovja“ in Jos. Mantuani „pregled prihodnje mejnarodne razstave na Dunaji“. Pri vseh treh večerih bila je dvorana polna, pri zadnjem večeru celo prepolna. Hvaležni smo vsem trem gospodom za zanimljiva predavanja. Obče je bila izražena želja, da bi temeljita in zanimljiva predavanja bila priobčena v kakem časniku. — Kar

se tiče dijaškega lista „Vesna“, bi Vam marsikaj lahko pisal. Kritika o tem listu je bridka, a še bridkejša je osoda onih dijakov, ki pri vsem podjetji nikakor niso udeleženi. In to je večina Dunajskega slovenskega dijaštva. Izdavitelj tega lista je pičlo, kakor sem čul, samo kakšnih 6 dijakov, ki so vsi iz imovitih rodbin. Slabega namena seveda niso imeli, saj imajo češki dijaki tudi enak svoj list. Ali preveč so se zanašali na svojo literarno zmožnost. Starejši Slovenci, ki na literarnem polju kaj veljajo, nobeden ni bil vprašan zastran lista. Nepovoljna ocena „Vesne“ zadela je najhuje revne dijake, ki pri vsem podjetji nikakor niso udeleženi. Odkar je izšel imenovani list, in so se priobčevale razne kritike o tem listu, iz domovine ni bilo nikakšne podpore; v zadnji odborovi seji „Podp. društva“ se je to še žalostneje konstatiralo, da je ocena „Vesne“ zadela po krivem vse slovenske dijake, najhuje seveda one, kojih borno življenje je navezано na pičle podpore. Dunajsko slovensko dijaštvo je, to sme se smelo trditi, vzor vsega dijaštva. Kar se tiče očitana, da dijaštvo živi v kavarnah in krčmah, je to se celo predurgačilo, odkar ima „Slovenija“ s „Zvonimirom“ svojo čitalnico. Glede moralnosti in marljivosti pa se slovensko dijaštvo sme staviti mej najboljše vseh narodnosti. To vedo le Dunajski Slovenci, ki so po 10, 20, 30 let na Dunaji, in ki opazujejo življenje in vedenje ne samo slovenskih, ampak tudi dijakov drugih narodnosti. Z obsodbo „Vesne“ torej ne gre soditi vsega slovenskega dijaštva. Sicer bode slovenskemu dijaštvu ocena „Vesne“ kašipot za bodočnost, naj deluje na mirnem in tihem po najboljših vzorih, a žurnalističkih in enakih podjetij naj se varuje, saj itak vidi v domovini, kako število listov rase kakor gobe po deževji, a jeden list hoče drugemu izpodkopati življenje. Kar se pa dobrih principov tiče, ki bi jih imeli zastopati, o teh pa raji molčimo!

P.

Iz št. Lamberške občine 13. aprila.

[Izv. dop.] (Gozdni požari. Volitev.) Hvala Bogu! Nebo se je pooblačilo, iz oblakov pa je jel rosiiti blagodejni dež, po katerem je osušena zemlja že goreče hrepenela ter kazala to svoje hrepenenje z mnogimi razpoklinami na svojem obličju. Zemlja dobi torej potrebno vlažnost, nam pa je odvzet strah pred požari. Letošnja spomlad je nastopila z nenavadno gorkoto, hitro se je usušila zemlja in, ker ni bilo delj časa dežja, trebalo je le iskric in vnela se je suhljad po gozdih in tako je bila nevarnost za gozdne požare velika in tem večja, ker so vlekli vedno bolj ali manj vetrovi. Prav ti požari pa so žugali uničiti nam gozde naše. Dim se je prikazoval dan na dan, a do nedelje se ni čulo o posebni škodi po ognji. V nedeljo pa se je užgal Senožeski pašnik, ogenj se je širil silno močno in dospel kmalu do gozdov, kjer je napravil veliko škodo; pogasili so ga stoprv pozno po noči z velikim naporom. Včera, 12. t. m., nastal je gozdni požar kar nakrat na dveh mestih. Dvema Senožeskima gospodarjema upepelil je lep, mlad smrekov

Dalje v prilogi.

Starinecova mati kot bogata gospa še živi v Trstu. Starinec hodil je potem nekaj dni zelo nemiren po vasi, postajal in se smejal.

Ko Tonek ponavlja Starincu, da se pripelje njegova mati po pošti skozi vas, ustane Starinec ter srpo gleda Toneka, kateri običajno mirno pred njim stoji.

Domisli se na pripovedovanje Somrakovega pastirja v „Volčjem dolu“.

„Tonek! Moja mati, bogata gospa!“ zakriči na to Starinec skoraj v jedni sapi in maha z roko proti Tonku, kakor bi ga hotel odpoditi.

„Je že!“ odgovori Tonek mirno in stopa proti hlevu. Starinec pa sede na klop in gleda v pesek.

Premišljuje, kako mu je pripovedoval nekdanji na paši Somrakov pastir o njegovi materi, da živi še v Trstu in je baje bogata gospa, katere on ni nikdar videl, nikdar poznal; vendar se ne more vsega domisliti. In celo župan je sedaj pripovedoval, da se pelje njegova mati, bogata gospa, jutri s pošto skozi vas.

Starinec hodi na-to po vasi in postaja, kakor bi ne vedel, kam bi sploh šel.

Popoldne vsuje se vaška mladež iz šole okolo njega ter kriči: „Starinec! Starinec!“

A Starinec jo prizira ter stopa proti županovi hiši. Šolska mladež pa zvedavo gleda za njim.

Na pragu županove hiše, ob jednom krčme stoji natakarka, lepa Katrica in ko zagleda Starinca in njegov blede obraz, reče mu:

„Starinec, si gladek? Stopi v kuhinjo. Pri nas je ostalo še jedil. Nasiti se!“

A Starinec stegne molče roko proti Katrici ter odkima z glavo.

„Starinec, li si bolan; bled si in zebe te. Stopi v kuhinjo, kjer je toplo“ — nadaljuje Katrica.

„Ne, ne, Katrica! — Ona pride in sicer jutri!“ jeclja Starinec ter nerodno maha z roko.

„Res! — Čula sem, da se pelje jutri tvoja mati s pošto skozi vas. Tvoja mati še živi in je zelo bogata gospa v Trstu. Sinoči govorili so ljudje o tem v naši krčmi in župan dejal je, da jo pozna. A Starinec, tvoja mati te ne pozna, ti si — vaški siromak!“ reče na-to Katrica, se obrne na pragu in hiti v hišo.

Starincu pa padeti roki ob dolgi suknji, solza lije mu po suhem lici.

„Tvoja mati te ne pozna!“ dejala je Katrica. Te besede bole.

Starinec nikdar preje ni jokal v življenju.

Drugi dan okolo opoldne trobi poštni voznik pred vasio in po strmcu se pomika počasi poštni voz v vas, katerega vlečeta blatna belca. Pot je

slaba. Ponočni dež omehčal je cesto. Po celi okoli pa leži gosta megla, da se ne vidi daleč.

Pred Muhovo prodajalnico stoji Starinec. Silno je bled in danes nenavadno visok. Ko se pomika poštni voz v vas, vznemiri se Starinec, vzdiguje nogi, kakor bi hotel bežati, vendar ostane, in boji se sploh pogledati v poštni voz.

Voz postoji običajno pred Muhovo prodajalno. Voznik skoči z voza in vrže jermena Starincu, kateri nekako boječe in leno pride h konjema. Voznik nosi potem pisma in zaboje na pošto; Starinec ostane pri konjih.

Ker je v poštnem vozu, v katerega se sploh dobro ne vidi, vse mirno, misli si Starinec, da je sploh prazen poštni voz in neka težkota pade Starincu raz srce, da sope prosteje. Misli si, da se ne vozi njegova mati.

Tačas se približa poštnemu vozu mlada gos-pica in nekoliko časa postoji poleg njega. Peljala se bode s pošto in čaka voznika. Starinec vrže jermena na konja, stopi hitro k vozu, ga odpre in pomaga gospici v voz. Ko Starinec odpre voz, zagleda v vozu visoko, staro gospo, katera ga živo, a vendar brez zanimanja pogleda s svojimi malimi očmi. Sivi lasje se ji svetijo pod črno, bogato pleteno ruto. Starinec gleda gospej nekoliko hipov v obraz in gospa njega. Na to dà gospica Starincu

gozd, a pašnika Senožškega oprijel se je tam, kjer je bil najbolj zarasten ter povzročil veliko škodo. Ves prostor, kjer je divjal ogenj v nedeljo in včeraj, meri več nego 10 oral. Kako je ogenj nastal, tega ne vemo, trditi pa smem, da je to zakrivila — zlobna roka, kajti, da se je ogenj sukal le okolu Goljskih in Senožških gozdov, da je na dveh nemalo oddaljenih mestih jelo goreti nakrat, to ni več le neprevidnost ali lahkomišelnost... Morda je pa tudi ta ogenj posledica naših ognjevitih občinskih razporov!...

Zadnjo občinsko volitev razveljavila je deželna vlada zaradi nekaterih formalnih nedostatkov. Vršila se bo v kratkem nova volitev, katere pa se župnani št. Lamberški ne mislijo udeležiti, ker se nadejajo, da se bodo odločili od občine. Tega pa nikakor ne morem odobravati, kajti, ako se ne udeleže volitve, utegne se zgoditi, da bi načeloval tej po vse slovenski občini jedini nemškutar, kateremu je slovenski jezik le toliko vreden, kolikor potreben.

J. V.

Iz Kroke, 14. aprila. [Izv. dop.] (Šolska dobrotvornost.) Žalostni so nastali časi za tukajšnji, nekdanji imoviti trg. Danes pa mi je vendar nekaj bolj veselega sporočiti, veselega posebno za revno šolsko mladež. Kakor je bil „Slov. Narod“ o svojem času poročal, priredili so bili nekateri blagi, šoli in šolski mladini naklonjeni prijatelji dne 7. februarja veselico, ter nje čisti dohodek določili za tukajšnje revne učence. Ta dohodek 46 gld. 19 kr. izročili so šolskemu vodstvu z naročilom, da ga kar najbolje moči porabi; v določeni namen. Šolsko vodstvo je za ta dar in za jeden del daru gosp. Šimna Zupana, kateheta v Škofji Loki, kupilo blago za nogovice, katere so si deklice same izpletle, potem še raznega blaga, iz katerega so tukajšnje gospice A. Schullerjeva, M. Globočnikova, T. in P. Zupanovi, E. Gartnerjeva, Am. Pibrovčeva in J. Dežmanova 124 komadov razne obleke brezplačno naredile; za to bodi jim tu izrečena posebna hvala!

Dne 9. t. m. pa je bil oni, težko pričakovani, in za revne učence in učenke veseli dan, kajti ta dan delila se jim je že omenjena obleka. Popoldne zliero se revni učenci in učenke obeh razredov, namreč 32 dečkov in 33 deklic, da prejmejo določena darila. Delile so se v navzočnosti predsednika krajnega šolskega sveta gosp. Karola Pibrova in učiteljstva. Pred delitvijo nagovori šolski voditelj učence, jim naznani blage dobrotnike, jim priporoča, naj jih vedno v blagem spominu ohranijo, ter z lepim, spodobnim vedenjem in s pridnostjo kažejo se hvaležne. Na to prične delitev. Gledajo je bilo gledati te male revčke, kako so z veseljem in hvaležnostjo prejemale podarjeno obleko.

Pač blaga bila je misel dobrotnikov, da so svojo zabavo s tako blagim činom združili; želeli je, da bi i v prihodnje se še večkrat spominjali teh revežev. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam pa bodi tem potom izrečena najpravejša zahvala!

nekaj drobiža v dar za postrežbo in v tem hipu seže tudi stara gospa v denarnico ter pomoli Starincu nekaj drobiža v dar. A Starinec stoji mirno gleda gospej v obraz in ne more vzdigniti roke, da bi vzel dar. Novci padejo na blatno cesto pod voz.

Ko odpelje voznik, stoji Starinec še na cesti in gleda za vozom. Vaška mladež hodi okolo Starinca, pobira novce ter jih ponuja starincu; a on ne pogleda ne paglavcev, ne novcev. Čez nekoliko časa reče poluglasno:

„Moja mati me ne pozna!“ — ter zgine mej hišami.

Drugo jutro, ko solnce posveti v vas, stopa nekoliko gluha, nekoliko slepa Opaldova Mica in nese vode od Petričkovega vodnjaka. Ko postoji pred Navrtnikovo hišo pred kostanjem, zapoje v farni cerkvi zvon. Na prag Navrtnikove hiše prihitijo dekla Barba ter vpraša Mico, kdo je umrl.

In Mica pripoveduje:

„Pri Žužkovih se je napil Starinec sinoči žganja, po noči nekaj mrmral in se tresel od mraza. Na to je legel in umrl na klopi za mizo!“ —

Ob osmih zjutraj bila je zelo nemirna šolska mladež v šoli vsled Starinčeve smrti in sosed pripovedoval je sosedu po vasi, da je umrl — Starinec.

Domače stvari.

— (Resno vpraša justičnega ministra) včerajšnji „Slovenec“ s češkim „Hlasom“ vred, zakaj se v Brnu na veliki petek in veliko soboto razpisujejo obravnave pred kazenskimi senati? — „Wozu in die Ferne schweifen?“ Včeraj, na veliki petek bile so pri Ljubljanskem deželnem sodišču kazenske obravnave pred dvema senatoma in k obravnavi so bili poklicani ljudje celo iz Vipavske doline!

— (Slavnostni večer v proslavo Komenskega,) ki ga priredi „Slovensko učiteljsko društvo“, utegne biti prav sijajen. Odbor je vse potrebno ukrenil, da se slavnost kar le mogoče povzdigne. Vabila so se že razposlala. Če pa znabiti kdo izmed častilcev slavnega Komenskega ni dobil vabila, kar se prav lahko pripeti, in bi se rad udeležil slavnosti, naj se blagovoli oglasiti pri predsedniku „Slovenskega učiteljskega društva“ g. A. Žumru, ki mu bode gotovo drage volje postregel. Omeniti moramo tudi, da se gg. učiteljem niso pošiljala posebna vabila, ker je vabilo tudi v „U. Tov.“ natisnjeno in imajo isti vsled odborovega sklepa prost ustop. Gg. pevci in pevke se uljudno prosijo, da se zanesljivo udeleže skupnih pevskega vaj, kojih bode prva v ponedeljek dne 18. t. m. ob 10 uri dopoldne v prostorih Glasbene Matice (Knežji dvorec II. nadstropje). Pri tej priliki se bode razdelil gg. pevcem in pevkam tudi vspešni slavnosti. Izrazila se je tudi želja, da pridejo gg. pevci, čele mogoče, v temni oziroma v črni salonski obleki k slavnosti. Začetek je točno ob 1/2 8 uri zvečer.

— (Slovensko gledališče.) Na velikonočni ponedeljek ima g. Julij Sršen svojo beneficijo. Ta beneficija je tem bolj važna, ker je z njo spojena petindvajsetletnica, katero praznuje letos igralec Julij Sršen. G. Sršen zasluži vsled svojih zaslug na slovenskem odru, da vsaj v kratkem omenimo ulog, v katerih je nastopil. Igral je prvič v igri „Mutek“ (1866) in „Brati ne zna“ (1867), obakrat v Čitalnici. Ko so se začele prirejati redne predstave v deželnem gledališču, nastopil je v igri „Inserat“ (1868), potem v glavnih ulogah: „Mlinar in njegova hči“, „Matiček se ženi“ (naslovna uloga) „Slovenec in Nemec“ (žid), „Kovarstvo in ljubezen“, „Star korporal“, „Razbojniki“ (Franc), „Diamant“ (žid), „Živomrtva zakonska“, „Pavliha“, „Županova Micika“, „V Ljubljano jo dajmo“, „Lumpacij Vagabund“, „Revček Andrejček“ (Anže), „Išče se odgojnik“ itd. Beneficijant je nastopil še v drugih igrah in nikdar premahal delovati za slovensko dramatiko, povsod kamor je prišel, gojil ljubezen do umetnosti. Pokojni Bleiweis je imel za izraz največje pohvale v „Novicah“, ako je rekel, „ta je zvonec nosil“, in o našem beneficijantu je navadno poročal, „da je zvonec nosil“. Danes je g. Sršen že v 49. letu svojega življenja, in vendar igra še s čudovito velikim humorjem „Anžeta“ v igri „Revček Andrejček“. Upati je tudi, da bode tudi v ponedeljek krojača v „Lumpacijo“ igral in pel z tisto mladostno močjo, kot pred več nego dvajsetimi leti. G. Sršen zasluži na vsak način, da ga naše občinstvo odlikuje z obilnim obiskom, ter tako pokaže zaslužno priznanje cenjenemu veteranu slovenske dramatične umetnosti.

— (Mestni vodovod.) Iz Ljubljane se nam piše: Odkar deluje naš vodovod, čuje se le pohvala te prekoristne naprave in umolknili so tudi prvotni nasprotniki, videč njega veliko korist. Vendar pa se voda v hiše ne dovaja tako, kakor bi bilo želeli, da se dosežejo popolnoma tudi v zdravstvenem oziru vse dobrote, katere daje dobra in zdrava pitna voda. Prvo leto dovedla se je voda v več nego polovico hiš, v drugem letu pa primerno malo, tako da je še blizu 200 hiš, ki nimajo še mestne vode. Da se mej temi nahajajo tudi naše šole, n. pr. gimnazija, vadnica in nunska šola, kamor hodi na tisoče učencev in učenk, to je nedostatek, ki naj bi se skoro odpravil. Gotovo ni vse jedno, kakšno vodo pije vsa ta šolska mladina in z zdravstvenega stališča je potrebno, da se naši šolski mladini ne odtega dalje dobra pitna voda. Tudi v dež. muzeji na primer še ni vodovoda, kjer bi vsaj za varnost proti ognju bil gotovo prav na mestu, kajti muzej hrani mnoge dragocene zbirke in za njih popolno varnost je treba skrbeti.

— (Nove stavbe v Ljubljani.) V Koldvorskih ulicah, nasproti predilnici na nekdanj Schwingshakljevem posestvu, pričel je graditi kamnoseški mojster g. Alojzij Vodnik poleg svoje kamno-

seške delavnice dvonadstropno hišo, katera bode, kakor kaže načrt, jako lepa in gotovo v kras našem mestu. — Na Martinovi cesti zida g. Buzolini veliko svojo tovarno za salame in poslopje za svoje stanovanje. Poleg tega zida se pa še druga hiša, katera bode v jedno nadstropje. Sploh se je pričelo jako pridno graditi na Martinovi cesti, odkar se je dogradila mestna vojašnica in bode postal ta doslej samotni kraj jako obljuden, posebno ko se prične graditi preko tega ozemlja dolenska železnica.

— (Promenadni koncert) Vojaška godba svirala bode veliki ponedeljek zjutraj ob 1/2 12 uri v „Zvezdi“. V programu je mej drugimi točkami tudi velika fantazija o motivih iz opere „Cavalleria rusticana“.

— (Jednakopravnost, ka-li?) „Kmetška posojilnica“ na Vrhniki vložila je proti J. in J. G. prošnjo za eks. rubežen. Prošnja je bila slovenska, ekssekuta bivata v slovenskih hribih. Okrajno sodišče v Logatci je pa z nemškim odlokom z dne 25. marca 1892 št. 2574 obvestilo stranki, da je zapisnik o rubežni že pre sodišču. Pri tem je iz „kmetške posojilnice“ nastal „Bauer-Vorschussverein“. Takega društva na Vrhniki niti ni. Kam dovede posiljeno nemško uradovanje!

— (Častnim občanom) je izvolila županija Slavinska velespoštovanega gosp. Jos. Deklevo, veleposestnika iz Postojne.

— (Občinska volitev v Godoviču.) Pri volitvi občinskega načelnika in dveh svetovalcev so bili dné 12. aprila t. l. jednoglasno izvoljeni gg.: Josip Gruden, županom, Ivan Rudolf in Franc Lenassi pa odbornikoma.

— (Razpisane službe.) Pri c. kr. okr. sodišču v Idriji, eventualno pri kakem drugem sodišču, razpisano je mesto okrajnega sodnika. Prošnje do 25. aprila pri predsedstvu c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani. — V rudniku v Trbovljah razpisana je služba rudniškega zdravnika z letno plačo 1600 gld. Poleg plače ima zdravnik prosto stanovanje, kurjavo in svečavo. — Pri c. kr. pošt-nem uradu v št. Petru pri Novem mestu razpisana je služba poštnega odpravitelja. Letna plača 150 goldinarjev in 40 gld. uradnega pavšala. Kavcije je položiti 200 gld. pri sklepu pogodbe. Prošnje oddajati je v dveh tednih pri pošt-nem in brzojav-nem vodstvu v Trstu. V prošnjah je dostaviti, da bode prosilec opravljal eventualno tudi brzojavno službo proti plačilu, katero se bode določilo.

— (V Teharjih pri Celji) zmagali so pri zadnjih občinskih volitvah nemškutarji. To je vsakako jako čudno za ta kraj! — Umrl je te dni znani Teharski sadjerejec Miha Bizjak. Pokojnik bil je zvest narodnjak in se mnogo trudil, da povzdigne sadjerejo v svojem kraju.

— (Najden mrtvec.) Na nekem rebru v Trbovljah našli so te dni mrtveca, čegar obraz je bil popolnoma sežgan, da ga ni moč spoznati. Bržkone je kak samomorilec, ki je skočil s strmine, prej pa si polil glavo z razjedajočo tekočino. Poleg mrtveca bil je zvežen z obleko. Nepoznani mrtvec utegne biti star 20 do 24 let. Okrajno sodišče v Laškem trgu storilo je potrebne korake, da se dožene identiteta mrtveca.

— (Iz Maribora.) V preteklem letu sklenilo se je v Mariboru 144 zakonov, smrt razdružila je 108 zakonov. Rojenih je bilo 565 otrok (75% zakonskih, 25% nezakonskih) in sicer 300 dečkov in 265 deklic. Umrlo je 526 osob. Ako se odšteje od števila rojenih 24 mrtvorojenih, pomnožilo se je prebivalstvo za 15 osob ali 0.75 odstotkov.

— (Bralno društvo v Braslovčah) na Spodnjem Štajerskem pristopilo je kot ud „kranjski kmetijski družbi“. Člani bralnega društva so jako zadovoljni in vidijo, da jim „kranjska kmetijska družba“ prav dobro postreže, posebno so tudi veseli izvrstnega lista „Kmetovalec“. Naj bi tudi druga društva posnemala vrle Braslovčane, ki tako lepo izvajajo na praktičen način geslo: Svoji k svojim.

— (Savinjska posojilnica v Žavcu) ima svoj občni zbor dne 24. t. m. popoldne ob 2. uri v občinski pisarni v Žavcu. Dnevni red: 1. Predlaganje računov za l. 1891 in volitev dveh pregledovalcev; 2. volitev novega odbora; 3. razni nasveti.

— (Iz Podpornega društva za slov. visokošolce) na Dunaji se nam piše: Iz Kranja poslal je gosp. Avg. Drukar, notarski kandidat, 35 gld. „Podpornemu društvu za slovenske visokoš-

šolce na Dunaji, ki jih je kot društven poverjenik nabral mej tamošnjimi rodoljubi. Imena bomo v kratkem priobčili. Za zdaj bodi Vam iakrena hvala izrečena za blagodušne darove!

— (Osobne vesti.) Profesorjem narodnega gospodarstva in finančne znanosti na kralj. vseučilišči v Zagrebu imenovan je dr. Nikola pl. Tomašić. V njem pridobi Zagrebško vseučilišče jako nadarjeno mlado učiteljsko moč.

— (Novo poslopje za „Glasbeni zavod“ v Zagrebu.) Odkar se je reorganizoval „Glasbeni zavod“ v Zagrebu, ne zadošča več sicer jako lepo in prostorno poslopje zahtevam sedanosti. V kratkem se bode torej gradilo novo monumentalno poslopje, katero bode zadoščalo vsem zahtevam. Sedanje poslopje prodalo bi se za 60.000 gld. z jednako vsoto pa bi pripomogla deželna vlada v posojilo, ki bi se poplačevalo v letnih obrokih. Stroški novega poslopja so proračunjeni na 120.000 gld. Zagreb res lepo napreduje v vsakem oziru! Kako pa pri nas? —!

Književnost.

— „Slovanski svet“ ima v 7. številki nastopno vsebino: Jan Amos Komensky. — Načelne izjave ob odloženju Dunajskih punktacij. — Iz českega dež. zbora: O odlogu punktacij. — O kritiki dr. Mahničar. — Господня молитва. — Ruske drobtinice. — Dopisi. — Kumovnje Grčiča Manojla. — Ogled po Slovanskem svetu. — Književnost.

— „Popotnik“, glasilo zaveze slovenskih učiteljskih društev, ima v 7. številki nastopno vsebino: I. J. A. Komensky. (I.) (H. Schreiner.) — II. Črtice o vzgoji in pouku. (I.) (Ivan Stukelj.) — III. Vrnitev v domačijo. (Konec.) (Franc Zopf.) — IV. Naše šolsko vrtnarstvo. (F. L.) — V. Komenškega pravoučnega desetoro. — VI. Proslava 300letnice J. A. Komenskega. — VII. Slovtvo. (Novosti.) — VIII. Listek. Listi s Kranjske. (III.) (Bruno Trdnostal.) — IX. Društveni vestnik. — X. Dopisi in druge vesti. — Listnica. — XI. Naznanilo. — XII. Natečaji.

— „Pavliha“, humoristični list, ki izhaja dvakrat na mesec v Ljubljani, ima v svoji zadnji številki raznovrstno zanimivo berilo in več dobro izvedenih slik. S to številko nastopil je list svoje drugo četrtletje. Priporočamo ga prijateljem šaljivega berila.

— „Rad jugoslovanske akademije znanosti“ 109. zvezek izšel je ravno in obsega 14. del publikacij matematično-naravoslovskega oddelka v petih znanstvenih razpravah.

— „Vatrogasac“ imenoval se bode časnik, kateri prične drugi mesec izhajati na Reki. List bode zastopal interese vseh gasilnih društev na Jugoslovanskem, torej tudi slovenskih. Izdajal ga bode gospod V. Majer na Reki.

— „Kvarner — il Quarnero“ — Tako se imenuje nov list, ki je začel izhajati v Sušaku poleg Reke dne 10. t. m. Zagovarjal bode v hrvatskem in italijanskem jeziku slovanske interese in posebno zgodovinsko pravo Hrvatske na Reko in hrvatsko njeno narodnost. Reka je kraljica Kvarnera, v katerem zavzema prvo mesto. — List izhajal bode 1. in 15. vsacega dan meseca in velja za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld.

— „Im mortele“. Spevao Stjepko Spanić. To je naslov zbirke ljubovnih pesni, prvenec mladega pesnika, ki kaže mnogo nadarjenosti. Knjižica izšla je v Zagrebu v Dionički tiskari.

— „Govorite li hrvatski?“ je naslov knjižici, ki je izšla v zalogi C. A. Koche-a v Lipsku in obsega srbsko-hrvatske in nemške pogovore, potrebne v vsakdanjem življenju. Knjiga namenjena je v praktično porabo in pridejana ji je kratka hrvatska slovnica. Cena 2 marki.

— Gončarevega romana „Oblovov“ izšlo je v hrvatskem prevodu M. Lavrenčevića že 5. zvezkov. Cena zvezku je 25 kr.

— „Куба старина“ je naslov perijodičnemu listu, katerega daje na svetlo etnografski oddelček carskega geografskega društva v Peterburgu. Urednik mu je znani učenjak V. J. Lamanskij. Izhaja v četrtletnih obsežnih zvezkih in podaje jako zanimiv material slovanskim učenjakom. Cena izvan Rusije je 6. rubljev na leto.

— „Svět slovanský“. Marljivi in znani nabiratelj slovanskih pesni Ljud. Kuba v Poděbradu na Češkem začel je izdajati tudi popis svojih zanimivih potovanj po slovanskih deželah. Prvi del obsega popis njegovega potovanja po Črni

gori l. 1890 in 91. Izšel je ravno 3. sešit, obsegajoč poleg mičnega teksta tudi 12 izvornih slik. Založil je delo pisatelj sam, dobiva pa se po vseh slovanskih knjigarnah. Cena sešitu je 30 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. aprila. Ministerske konference o uravnavi valute so danes začasno sklenjene. Weckerle vrnili se v Budimpešto. Dne 22. t. m. nadaljevale se bodo konference. Danes opoldne konferiral Weckerle s Kalnokijem.

Peterburg 15. aprila. Giersovo stanje še vedno opasno. Zdravniki so vedno pri njem in imajo dvakrat na dan konsultacije. — Višnjegradski odpelje se v četrtek v Moskvo potem pa v Krim.

Rim 15. aprila. Rudini pozval je več članov parlamentne večine v Rim na pogovor. Kriza utegne postati resnejša, nego se misli. Težko bode dobiti finančnega ministra, ki bi si upal prihraniti projektiranih 20 milijonov pri upravi. Treba bi bilo temeljitih reform, predno se to da doseči, pred vsem pa znižati število vojaštva.

Pariz 15. aprila. Pravosodni minister pozivlje z okrožnico vse državne pravdnike, da uporabljajo vsa zakonita sredstva proti duhovnikom, ki prouzročujejo s konferencami nemire v cerkvi.

Pariz 15. aprila. V dveh mesecih februarju, marciju, odkar velja novi carinski tarif, se je uvozilo za 36 milijonov frankov več, izvozilo pa za 79 milijonov frankov manj.

Razne vesti.

* (Štefan Marko Daxner,) vrl narodnjak slovaški, umrl je v Tisocu na Gornjem Ogerskem. Bil je značajan mož in kot odvetnik storil je mnogo za tlačen svoj narod. Rodil se je l. 1823. in je postal odvetnik l. 1846. V burnem l. 1848. obsodila ga je madjarska revolucijska vlada v smrt. Bil je pomiloščen in premeščen v vladni službi v madjarske kraje. On je sestavil znani memorandum Slovakov do krone, v katerem so bile izražene skromne zahteve slovaškega naroda. Pozneje izstopil je iz državne službe in se posvetil zopet odvetništvu. Slovaki zmatrajo pokojnika za jednega svojih prvih mož.

* (Mejnarodna glasbene in gledališka razstava na Dunaji) odprla se bode dne 7. maja z velikansko muzikalno produkcijo v glasbenem hramu. Isti večer se bode odprlo razstavno gledališče s kratko slavnostno igro, v kateri bodo sodelovali člani raznih Dunajskih gledališč.

* (Praški Ravachol.) Devetnajstletni tapetarski pomagač Emanuel Novotny prišel je, kakor Poncij Pilat v kredo — do naslova Praški Ravachol. A vender je Pariški dinamitar uplival na zatoženca, ki je stal obtožen zaradi javnega nasilstva pred Praškim sodiščem. Imel je dolgove in hotel je imeti denarja. Krasti, to se mu je zdelo preobčajno. Dejanja dinamitarov so mu razgrela dušo in pisal je pretilno pismo grofici Pachtovi: Ako se mu do naznačenega časa ne položi pismo z 200 gld. na neko tajno mesto v hiši grofice, bode razstrelil hišo z dinamitom. Stara grofnja naznanila je vse policiji. Novotny bil je res toliko naiven, da je prišel na imenovano mesto, kjer je bil zanj depoziran prazen zavitek, a tam vsprejela ga je tudi roka pravice. Ker se je pa v preiskavi pokazalo, da nikakor ni anarhist po poklicu, nego da je le na jako bedast način hotel ustrašiti staro grofnjo, izmotal se je Praški Ravašolek prav dobro iz zagate in dobil le štiri tedne zapora za svoj prvi poskus v anarhizmu in nevarnem pretenji, kajti oziralo se je na njegovo mladost. Kazen bila bi sicer mnogo večja.

* (Koliko je železnic v Evropi.) Dne 31. decembra 1890. l. bilo je v vsej Evropi v prometu 222.926 kilometrov železnic, koncem l. 1889. pa jih je bilo 218.966 kilometrov. Pomnožile so se torej železnice za 3960 kilometrov ali za 181%.

* (Čuden berač.) Na Dunaji vršila se je te dni originalna sodnijska obravnava. Pred sodnikom stal je čedno oblečen mlad mož, katerega je redarstvo zaprlo zaradi prosjačenja. Sodnik: Vi ste prosjačili? — Zatoženec: Nikakor ne, gosp. sodnik, saj mi tega ni treba, ker nisem reven. — Sodnik: Tem slabše. Redar je videl, da Vam je mlada dama, ko ste jo silno prosili, podarila nekaj. — Zatoženec: Žalibog, gosp. sodnik, a ne tega, česar sem je prosil. Sodnik: Torej vender priznate, da ste prosjačili? — Zatoženec: Za Boga, da, prosjačil sem, a ne novcev, nego samo — poljuba. — Sodnik: Ne izgovarjajte se, redar Vas je zasačil in podarjeni novčič imeli ste še rokah. — Zatoženec: Težko mi je, gospod sodnik, da povem resnico, a vender mora biti, kakor vidim. Hudo sem kaznovan za svojo domišljavost. Dama, ki mi je dala novčič, bila mi je všeč, nagovoril sem jo torej. Odgovorila je koketno, kakor prava Dunajčanka in

nadejal sem se, da bodem lahko zmagal. Pred njenim stanovanjem prosil sem ves razburjen poljubka. A trdovratno mi je odrekala. Prosil sem s povzdignjenimi rokami. Na mah čutili novčič v svoji roki in čujem glas: Tako lep gospodič, če že ne morete živeti, ako Vam kaj ne podarim, tu imate novčič — in zginila je. Mestu nje pa je stal pred manoj redar, ki me je odvedel v zapor. — Sodnik verjel je mlademu možu, ker je policijska poizvedba dokazala, da je gravir in mu torej res ni potreba, da bi prosjačil. Oprostil ga je in mu tudi izročil novčič, ki mu je bil odvzet kot „corpus delicti“.

Narodno-gospodarske stvari.

Južno-štajerska hranilnica v Celju v upravnem letu 1891.

V letu 1891. imela je Južno-štajerska hranilnica, odštevši gotovino pričetkom leta po 17.288 gld. 41 kr. in gotovino koncem leta 12.589 gld. 61 kr., skupnih prejemkov 530.602 gld. 06½ kr. in skupnih izdatkov 535.300 gld. 86½ kr. torej denarnega prometa 1.095.902 gld. 93 kr. Hranilnih vlog vložilo je v letu 1891. na novo 570 strank in na že obstoječe hranilne vloge določilo 130 strank v 268 kratih. Vložilo se je povsem od 700 strank 393.239 gld. 26 kr., vzdignilo se je vlog popolnoma od 101 strank in deloma v 579 kratih od 198 strank skupaj 211.112 gld. 31½ kr. vložilo se je torej več kakor vzdignilo 182.116 gld. 94½ kr. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1890 je bilo 524.144 gld. 58 kr., kapitalizirane obresti v I. semestru so znašale 10.216 gld. 36 kr. in v II. semestru 12.662 gld. 54 kr., skupaj 22.878 gld. 90 kr., skupno stanje hranilnih vlog koncem leta 1891. znaša 729.140 gld. 42½ kr. proti 524.144 gld. 58 kr. koncem leta 1890 in je tedaj priraslo vlog za 204.995 gld. 84½ kr. Svota hranilnih vlog po 729.140 gld. 42½ kr. vložila se je v zneskih od 1 gld. do 100 gld. od 583 strank

"	"	"	100	"	"	500	"	"	518
"	"	"	500	"	"	1000	"	"	137
"	"	"	1000	"	"	2000	"	"	74
"	"	"	2000	"	"	3000	"	"	24
"	"	"	3000	"	"	4000	"	"	10
"	"	"	4000	"	"	5000	"	"	4
"	"	"	5000	"	"	10000	"	"	17
"	"	"	čez 10000	"	"		"	"	16

Na vlagatelja povprek pride 527 gld. 21½ kr. Prošenj za posojila vložilo se je 425 za skupaj 364.467 gld. 74 kr. Dovolilo se je v 36 sejah ravnateljstva skupaj 286.816 gld. 74 kr. Od te svote izplačalo se je v letu 1891 na zemljišča 297 strankam 213.402 gld. 46 kr., 2 občinam 8.000 gld., 2 strankam na zastave 1.850 gld., skupaj 301 strankam 223.252 gld. 46 kr. Posojila na zemljišča in hiše znašajo koncem leta 1891 640.964 gld. 80 kr., proti onim konca leta 1890 po 452.838 gld. 05 kr., torej prirastek koncem leta 1891 za 188.126 gld. 75 kr.; posojila dana občinam znašajo koncem leta 1891 15.526 gld. 50 kr., proti koncem leta 1890 3.896 gld. 88 kr., torej prirastek koncem leta 1891 za 11.629 gld. 62 kr. Posojila na zastave znašajo 1.850 gld. — kr., proti koncem leta 1890 350 gld. — kr., torej letos prirastek za 1.500 gld. — kr. Skupna svota posojil koncem leta 1891 znaša 658.341 gld. 30 kr. Na obrestih od posojil sprejelo se je leta 1891 25.451 gld. 40 kr. in na zamudnih obrestih 183 gld. 56 kr., skupaj 25.634 gld. 96 kr. Zaostale obresti narasle so v preteklem letu na 4511 gld. 17 kr. proti 992 gld. 35 kr. leta 1890; za leto 1892 naprej plačane obresti pa znašajo 5.141 gld. 20 kr. proti 4.424 gld. 16 kr. v letu 1890. Rezervni zaklad koncem leta 1890 je znašal 2.123 gld. 30 kr., čisti dobiček leta 1891 znaša 3.938 gld. 42½ kr. in se v smislu § 6 pravil pridene rezervnemu zakladu, kateri koncem leta 1891 znaša 6061 gld. 72½ kr. ali 0.83% od skupne svote hranilnih vlog. Iz tega poročila je razvideti napredek hranilnice, kateri se posebno pokazuje v tem, da hranilnica obrača največjo pozornost in skrb na to, da svoje zaklade nalaga popolnoma varno na zemljišča, da si pa pridobiva tudi potrebnega mobilnega kapitala, da zamore vselej svojim vlagateljem ustreči na njihovo zadovoljnost.

Razstava v Plovdivu.

Vsled naznanila, došlega trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, izročila je knežja bolgarska vlada ekspedico za „Prvo bolgarsko poljedelsko industrijsko razstavo“, ki se bode letos vršila v Plovdivu, tvrdki E. Kohn & Mittler na Dunaji, l. Bäckerstrasse 3, in je tej ob enem naročila, da vse tuje razstavne predmete, ki so že priglašeni ali se še priglasijo v prikladnem času, prevzame in po predpisu pošlje v Plovdiv. Glede pošiljave katerih koli razstavnih predmetov v Plovdiv blagovoli se naj torej obrniti pravočasno na omenjeno tvrdko, katerega je pripravljena vsak čas dati podrobnejša pojasnila. Pripominja se še, da se razstavni predmeti na progah knežje-bolgarskih železnic prevajajo popolnoma brezplačno tja in nazaj in da se glede znižanja voznine po drugih progah vrše pogajanja, katerih ugoden uspeh se v kratkem pričakuje.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-o“ francosko žganje in sol, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravlilo upliva na mišice in živec krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego dve steklenici se ne poš ilja. 6 (42-5)

Prodaja privatne knjižnice. — Iz zapuščine ranjcega g. dra. Gross-a so različne posebne slovenske leposlovne knjige in razne muzikalije pri hišniku c. kr. gimnazija v Ljubljani g. Bolé-tu na prodaj.

Za rekonvalescente in malokrvne ljudi priporočamo kot krepilno, prebavljanje, tek in hranitev pospeševalno sredstvo Kwizdin železniški konjak od F. Joh. Kwizde, okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaji.

Važno za vsako gospodinjstvo. Že večkrat smo imeli pri-liko opozarjati na Kathreinerja Kneippovo-sladno kavo, katera se je, sodeč po vedno večji porabi, v vseh slojih prebivalstva pridobila mnogo čestilcev. Ker ima ta sladna kava ugodno vonjavo in okus pristne bobove kave, in ker je zavrela lepo rujava in čista, uvrstiti ga je na prvo mesto mej vsemi primesami za kavo, a vrh tega je še upoštevati hranilno vrednost slad. Stalno so se navadili te primese zlasti tisti, ki so iz začetka 1/2 sladne kave in 1/2 bobove kave pomešali, za nekaj dni pa polovico sladne kave in jednako množino bobove kave. Grlo se v tem slučaju laglje privadi ukusa sladne kave, katera gospodinjiski blagajni marsikaj prihrani; ker je jako zdrava in zelo ukusna, morala bi jo porabljati vsaka rodbina. Pristna Kneippova-sladna kava od Kathreinerja prodaja se samo v originalnih belih zavojih s plavim tiskom in podoba gospoda župnika Kneippa in s podpisom firme Kathreiner, sicer pa opozarjamo na inserat firme Franc Kathreinerjevi nasledniki v današnji številki našega lista.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

1867 1892
Št. 36. Slovensko gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 478.

V ponedeljek, dné 10. aprila 1892.
V dvorani Ljubljanske čitalnice.
V proslavo 25letnega delovanja igralca
Julija Sršena.
Lumpaci Vagabundus
ali
Zanikrna trojica

Čarovna burka s petjem v treh dejanjih. Spisal J. Nestroy. Poslovenil J. Alešovec. Godba Milerjeva. Dirigent gospod prof. Fran Gerbič. — Režiser gospod Ignacij Borštnik.

Iz posebne prijaznosti sodeluj-ti pri predstavi gospa Milka Gerbičeva in gospica Lujiza Daneševa.

Gospici Nigrinova in Polakova pojeti uložko kupletov.

Nove dekoracije.

OSOBE:
Stelarij, kralj čarobnega kraljestva — gospod Verovšek.
Fortuna, boginja sreče — gospa Danilova.
Briljantovka, njena hči — gospica Bitenčeva.
Amorosa, zaščitnica prave ljubezni — gospica Polakova.
Mistifaks, star čarovnik — gospod Frice.
Hilaris, njegova sina — gospod Vršec.
Fludribus, — gospod Šturm.
Lumpaci, zloben duh — gospod Danilo.
Lim, mizarski pomočnik — gospod Lovšin.
Klopčič, krojaški pomočnik } rokodelci
Kneftra, čevljarski pomočnik } brez dela
Pačivec, krčmar — gospod Urbančič.
Sod, veliki hlapec v pivarnici — gospod Malič.
Ančka, krčmarjeva hči — gospod Hrastnik.
Ivanka, natakarija — gospica Polakova.
Krošnjar — gospica Nigrinova.
Cimbelj, gostilničar „Pri zlatem emoku“ — gospod Orožen.
Stražnik, mizarski mojster — gospod Košmrlj.
Josipina, njegova hči — gospica Slavčeva.
Jera, gospodinja v Stražnikovi hiši — gospica Kozjakova.
Rezika, dekla — gospica Bitenčeva.
Sekač, mesar — gospod Danilo.
Palpiti — gospa Danilova.
Lavra, njena hči — gospica Daneševa.
Kamila — gospa Gerbičeva.
Prvi pomočnik — gospod Gecelj.
Drugi pomočnik — gospod Gostinčar.
Krčmarica — gospica Pavškova.
Zračnik — gospod Vršec.
Veternik — gospod Damžalec.
Strežaj — gospod Šušteršič.
Tujec — gospod Karlič.
Mizarski pomočnik — gospod Kotar.
Papiljon — gospod Gorjč.
Potovalec — gospod Damžalec.
Čarovniki, vile, geniji.

Umrli so v Ljubljani:

14. aprila: Anton Šušter, delavčev sin, 10 mesecev, Tržaška cesta št. 33, tuberkuloza. — Ivan Kovič, delavec, 32 let, Kravja dolina št. 11, dementia paralitica.

15. aprila: Josipina Kuglmajer, dekla, 63 let, Kravja dolina št. 11, srčna napaka. — Izidor Bogataj, uradnega sluge sin, 14 dni, Ulice na Grad št. 5, eclampsie.

V deželni bolnici:

13. aprila: Janez Erhovnic, krojač, 79 let, marasmus.
14. aprila: Anton Brolich, mizar, 46 let, jetika. — Anton Žurbi, delavec, 23 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
15. aprila	7. zjutraj	727.6 mm.	10.4° C	sl. zah.	d. jas.	7.0 mm.
	2. popol.	727.9 mm.	16.0° C	sl. jzh.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	729.2 mm.	12.2° C	sl. jzh.	obl.	
Srednja temperatura 12.9°, za 38° nad normalom.						

Dunajska borza

dné 15 aprila t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 94.95	—	gld. 94.90
Srebrna renta	94.40	—	94.40
Zlata renta	110.70	—	110.60
5% marcna renta	102.60	—	102.40
Akcije narodne banke	983.—	—	977.—
Kreditne akcije	311.75	—	313.50
London	118.95	—	119.05
Srebro	—	—	—
Napol.	9.44 1/2	—	9.45
C. kr. cekini	5.65	—	5.65
Nemške marke	58.25	—	58.30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	139	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	183	75
Ogerska zlata renta 4%	—	108	70
Ogerska papirna renta 5%	—	101	80
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	193	50
Rudolfove srečke	10	22	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	146	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	240	50

Tujcem in potovalcem

priporočajo se sledeče (439—1)

restavracije in kavarne v Ljubljani.

Pivovarna J. Auer-ja, Gledališke ul. ce. Izvrsno pivo lastnega izdelka. — Velik zračen vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. **J. Auer, pivovar.**

Restavracija „Pri Zvezdi“, Cesaria Josipa zračnim vrtom, steklenim salonom in kegljiščem. Pri- znano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje. **F. Ferline, restavratôr.**

Hôtel „Pri Slonu“, I. vrste; v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnega in brzojavnega urada; sobe od 70 kr. naprej; restavracija in kavana v hiši; železna in parna kopelj, urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. profesorju dr. pl. Valenti. **A. Gnesda, hôteliir.**

Gostilna „Pri Lipi“, Židovska ulica, priporoča stvu za mnogobrojni obisk. Za pristno pijačo in ukusno jed se jamči. **Marija Círer, gostilničarka.**

Kavarna „National“ (Pri Fischerju), Kongresni trg šte. 13; pazljiva postrežba in izvrstna pijača. Na razpolago so vsi slovenski listi in trije biljardi. **Fr. Krapeš, kavarnar.**

Kavarna „Evropa“, I. vrste; Dunajska cesta, v bližini državnega in juž. železnice kolodvora. Trije biljardi, lepa veranda in razgled na najbolj živahen prostor. Slovenski in slovanski časopisi. Točna in cena postrežba. **A. Krapš, kavarnar.**

Kavarna „Valvazor“, Spitalske ulice. Na raz- ljardi in 50 raznih časopisov. Postrežba točna in cena. **A. Štupan, kavarnar.**

Gostilna

stoječa tik državne ceste in poleg nove tovarne (fužine) kranjske obrtnijske družbe, v koji je nad 700 delavcev, odda se na račun na pet let.

V hiši sta dve sobi za goste, kuhinja s štedilnim ognjiščem, kleti z ledenico. Poleg hiše je kegljišče, vrt in hlev.

Več se izve pri posestniku Još. Markežu na Je- senicah, Gorenjsko. (436)

Dobro ohranjen

glasovir

zistem Skutanov, dobi se pod jako ugodnimi po- goji. Natančneje izvé se na Starem trgu šte. 2, II. nadstropje.

B. Schmelzer
stolar
v Ljubljani
pred „Prulami“ št. 3
priporoča se častitemu p. n. občinstvu in gg. gostil- ničarjem za izdelovanje
vsakovrstnih stolov
za gostilne, vrte, salone, pisarne itd.
Uzorci in ceniki (318—4)
pošiljajo se na zahtevanje zastoj.
Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno.

Kam pojdemo o praznikih? V prater v Medvode!

Skopnel je sneg,
Minul je post,
Se človek čuti
Zopet prost.
Prej šli smo dol' v Štefano vas,
Zdaj stari Gruber kliče nas
V Medvode, kamor skor' zastoj
Pripelje nas železni konj.
Pri Gruber-ju pa se dobi
Izvrstna jed, pijača,
Pa tud' za kratek čas skrbi
Vsak dan godba domača.
Pri hiši lep je, velik vrt,
Ki je vsakemu odprt.
Zato le v prater v Medvode.
Gotov' nam tega žal ne bode!

(438)

Posredovalnica.

Stanovanja v mestu, na deželi in za poletni čas, prodajalnice, službe za varuhinje, pestunje in razne druge službe vsake vrste preskrbuje

na Bregu 6. **G. FLUX** na Bregu 6. (437)

J. Giontini

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani

ima v zalogi:

Lacroma, krasno delo, besede in podobe od Nj. visokočanstva nadvojvodinje Štefanije; eleg. vez. po 4 gld. in 6 gld.

Oesterreich-Ungarn und das Haus Habsburg. Geografsko, statističko, zgodovinsko in genealogičsko popisal Hoernes. Z 29 slikami in 11 iz zlata, srebra in barv narejenih grbov in redov; broš. 50 kr., vez. 1 gld.

Dr. Romih, Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o me- nicah, kart. 1 gld., po pošti 1 gld. 10 kr.

Funtek, Obrtno spise, 80 kr., po pošti 90 kr.

„Lači, povesti; 70 „ „ „ 73 „

Bleiweis, Slovenska kuharica, vez. 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 95 kr.

Prato, Süddeutsche Küche, vez. 3 gld., broš. 1 gld. 25 kr.

Kneippkur, die humoristische. Studija à la Busch; 90 kr., po pošti 95 kr. (440—1)

A. KALIŠ

pisarnica za posredovanje zasebnih opravil
v Ljubljani, Prešernov trg št. 3

prodaja

(444—1)

veliko hišo, sredi mesta, z mnogimi prodajalnici in 5% obrestovanjem;

novo hišo z gostilno, tik postaje Dolenjske železnice;

lepo hišo na sv. Petra cesti, za vsak obrt pripravno;

hiše bolj majhne, tudi z vrtovi;

veliko posestvo na Gorenjskem, ne daleč od Bleda, z 40 orali sveta;

malo graščino na Spodnjem Štajerskem z vinogradi, 20 or. sveta;

hišo s senozetmi in sadnim drevjem v Kranji;

žaga na močni vodi s hišo in zemljiščem blizu Ljubljane;

zemljišče za stavbo na lepem kraju, na Tržaški cesti v Ljubljani;

garnituro za spalno sobo, v staronemškem slogu, novo;

voziček za otroke, še nov; decimalne tehtnice, kompletno predtiskarno in lepe oleandre.

Kupi se dobro ohranjeni Štefani-voziček za otroke.

Stanovanja so na razpolaganje za prihodnji selilni čas, išče pa se jih še mnogo lepih z večimi sobami.

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7

priporoča se za naročbo

vodovodnih instalacij

vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stra- nišč, pisarnic, kuhinjskih odlivkov iz steklenega loščila in fajančine, potem straniščne cevi iz uli- tega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzemam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galanterijska

ter je izvršujem solidno, takisto prevzemam tudi vse po- prave ter je izvršujem najskrbneje. (432—1)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebščin in loščene kuhinjske posode.

Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa in strešnega kléja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, streš- nega kléja in strešnega papirja najboljše vrste po naj- nižjih cenah.

Proračuni stroškov, kdor je zahteva, zastoj in frankovano.

Podpisane se priporoča častitemu občinstvu in p. n. naročnikom v mestu in na deželi, za
izdelovanje oblek (387—2)
z gospode in dečke,
po najnovejšem kroju in prosi, da bi se mu tudi za naprej skazovalo ravno tisto zaupanje, katero je do- sedaj imel, ter zagotavlja, da bode vedno skrbel za točno in dobro postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem
A. Presker,
krojač v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 1.

Kakor zmeraj, dobé se tudi
letos
najlepši in najcenejši otročji vozički

samo pri (397—2)
Anton Obrezi,
tapecirarji
 Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
 Elegančno, fino in močno blago.

Častna diploma
Zagreb.

1891.

Zlata svetinja
Temešvar.

Kwizde

restitucijska tekočina

Pralna voda za konje. Cena steklenici l gld. 40 kr. a. v.

Rabi se nad 30 let v dvornih hlevih, v velikih hlevih vo-
jaskih in zasebnih kot krepčilo pred in po težkih delih,
proti podvitjam, izvinenjam, otrpnenju kit i. t. d. ter
daje konjem posebno moč za brzi tek.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrecno
Kwizde restitucijsko tekočino.
Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah s specerijskim blagom.

Glavna zaloga (241-3)

Franz Joh. Kwizda,

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik,
okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Najnižje cene.

Največji izbor

Skrbno
izdelovani

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Maslova knjiga
Za
Kranjsko.
(428—1)

Hišni oskrbnik

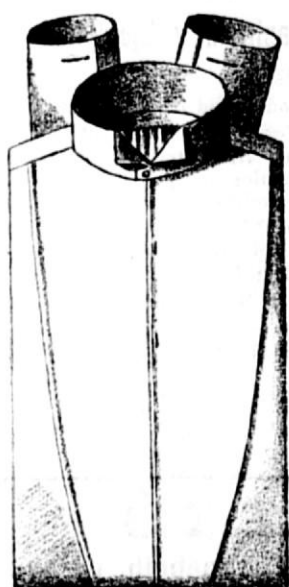
se najame v hiši šte. 16 v Gradišči; povpraša se v
odvetniški pisarni. (332—5)

V A M E R I K O.

 VOŽNJI LISTKI
(7—15) pri
nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7° **DUNAJ.**

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.
Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Srajce za gospode
iz najboljšega blaga.
Zavratnike. Zapestnike.
Kravate.
Nogovice. Rokovice.
Naročila (259—2)
se izvršujejo točno in po ceni pri
Mariji Podkrajšek
v Ljubljani, Špitalske ulice.

Lepa, suha koruza
 drobno in debelozrnata, je zopet zadobiti na **debele in drobno**
 v Treo-tovem magacinu za žito
 v Ljubljani, Gradišče, Rimska cesta št. 6
 pri
IVANU LININGER-ju
 kateri priporoča tudi svojo (232—5)
 zalogo Radanjske in Radgonske kisle vode.

Vozičke za otroke
v veliki izberi
in po najnižjih cenah
je dobiti (424-1)
v zalogi pohištva
J. J. NAGLAS
Turjaški trg št. 7.

Podpisanec se usojam naznaniti visokočastitemu občinstvu,
da sem prevzel

zdraviško restavracijo v Kamniku
in da jo **otvorim**
na Velikonočno nedeljo, dne 17. aprila t. l.

Zagotavlja, da bodem točil **izborna vina najboljših vrst,**
izvrstno marcno pivo in postregel z **ekskvizitnimi jedili,** prosim
obilega obiskovanja.

Z odličnim spoštovanjem

(407—3) **J. MAYR.**

Naznanilo oziroma priporočilo.

Čast mi je naznaniti p. n. posestnikom graščin in hiš kakor vsem najemodajalcem stanovanj, da je tukajšnji sobni slikar **Melhijor Učak** umrl; prosim torej častite njegove naročevalce najudaneje, naj blagovolijo odslej naročati pri meni.

Zagotavljam, da bodem skrbno gledal na čisto, lepo in trpežno izdelovanje vseh slikarij v vsakem slogu.

Z odličnim spoštovanjem

Albert Robida, sobni slikar
v Ljubljani, Rožne ulice št. 3, I. nadstropje.

V najem se odda
☞ gostilna ☞
na dobrem prostoru in prodaja tudi vsa gostilničarska
oprava, vse v dobrem stanju in za zelo ugodno ceno.
Natančneje izve se (408-3)
v Ljubljani, Trubarjeve ulice št. 1 (Bahovčeva hiša).

Zobni zdravnik iz Berolina
UNIV. MED.
DR. R. JACOBI
Stari trg št. 4 **Ljubljana** I. nadstropje
ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (120—11)

Franc & Melhior Brenc
ključarja in izdelovatelja tehtnic
 v Ljubljani, Čevljarske ulice 3 (na dvorišču).

Priporoča slav, občinstvu in stavbenim podjetnikom svojo dobro urejeno
ključavničarsko delavnico (257—10)

v kateri izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela točno, vestno, trpežno in po najnižjih cenah. Priporoča se tudi za izdelovanje vsake vrste **novih tehtnic**, kakor tudi za popraviljanje vseh v najino stroko spadajočih del, kakor **železna vrata za cerkve in pokopališča, omrežja, ograje**, mnogovrstna lepa in trajna **štedilna ognjišča** itd. — Zunanja naročila se hitro in točno izvršujejo.

Odlikovano na koroški deželni razstavi 1885. leta.		Priznanja in priporočila iz vseh krajev monarhije.
---	---	---

R. LANG

I. kranjska izdelovalnica žičastih žimnic in žičastomrežnih postelj
v Ljubljani (v Šiški), v Koslerjevi pivarni

priporoča —

žičaste žimnice najboljše vrste za otroške postelje po 5 glđ. in več,
 „ „ „ „ velike „ „ 9 „ „
 tudi na obroke. (211—14)

Zalagatelj za bolnice, hotele, zavode, kopeli, ville, zasebnike itd. — Ceniki zastoj.
 — Zunanja naročila se točno izvršé. — Kdor kupi več, dobi odpust od cene.

Naznanilo.

2 na pol pokrita voza, malo rabljena, 1 bruner, 1 kočijaški voz, 2 furmanska voza, jeden za jednega konja in drugi za dva konja so na prodaj po nizki ceni.

Tudi izdelujem vse v mojo stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

S spoštovanjem

(403—2)

FRANJO TONI

(vulgo Srakar)

kovaški in vozarski podjetnik
v Kravji Dolini št. 2, Ljubljana.

Veliko izbiri iz prehodnih palic

po najnižji ceni (od 15 kr. naprej) priporoča
k pričetni sezoni

Kočevska domača obrtnija v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 4. (319—8)

Prekupniki dobé primeren popust.

Kašlja ni več!

Staro in preizkušeno do-
mače zdravilo so
pristni

Oskar Tietze-jevi
debulni bonboni

ki prese-
netljivo hitro upliva
proti kašlju, hripavosti, zasli-
zenju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je
porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime
Oskar Tietze in na „debulno znamko“, ker
se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo
škodljivi. — V zveznjah a 20 in 40 kr.

Glasna zaloga: Lekar F. Križan, Kromeriz.
Zaloga pri vseh lekarnah in trgovcih s specerijskim
blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trnkóczy-ju,
lekarju in L. Grečel-ju, lekarju. (918-30)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860—30)

R. RANZINGER

speditér e. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Za bolne in zdrave

najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravje, priznano od zdravnikov kot „izvrstno“
in od mnogih bolnikov s pričali najtopleje priporo-
čeno, je (100—8)

**Trnkóczy-jeva
hmeljna sladna kava**

z dobrim ukusom in lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo
zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trn-
kóczy-ju, lekarju v Ljubljani; na Dunaji imajo
zalogo lekarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj,
Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy,
III. okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy,
VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (Štajer-
sko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v
vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupeih itd. itd.

Prekupci imajo obilen rabat.

Največjo zalogo

raznovrstnih škarij, jedal, nožev za salame in sla-
nino rezati in kuhinjskih nožev; najfinjših britev,
vrtnarskih, lovskih in žepnih nožev imam podpisani.

Prodajam na debelo in drobno.

Izdelujem po naročilu vsa v mojo stroko spadajoča
dela in prevzamem tudi popraviljanje in brušenje.

V blagovoljnost naročnikov priporočam se
najljubljeneje

(396—2)

N. Hoffmann

izdelovatelj kirurških instrumentov, nožar in orožar;
odlikovan z diplomami in svetinjami i. t. d.

V Ljubljani, Mestni trg št. 12.

Priporočam se častitemu p. n. občinstvu v izdelo-
vanje venecv in šopkov. V zalogi imam vedno lepe
vrtnice, mnogovrstne cvetlične grmičke, ribezelja naj-
boljše vrste in divje kostanje.

Z odličnim spoštovanjem

(405—3)

Ivan Vider

Gradišče št. 16 vrtnar, Gradišče št. 16

Oljni ekstrakt za uho

od e. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt
priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **autoritete**,
ker odpravi vsako neprirojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab**
posluš, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva
se proti doposiljavi gl. 170 v vsej Avstro-Ogerski franko-
vano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv.
Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in
v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Za-
netti-ju v Trstu, Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici;
Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri e. in kr.
vojni poljski lekarni, na Štefanovem Trgu št. 8 in
pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno
blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Na prodaj sta

v zapuščino gospoda Antona Kneza spadajoče

posestvo na Grosupljem

obsezajoče lepo hišo, hleve, magacine, malin, žago in druga poslopja,
54 oralov dobro zagnojnih vrtov, njiv in travnikov, nadalje pašne pravice,
lepo živino in mnogo orodja in

posestvo na Vikrečah

obsezajoče lepo hišo, malin, hleve, magacine in druga poslopja v najboljšem
stanju, 8 oralov s sadnim drevjem zasajenih vrtov, njiv in travnikov in za
vse porabno vodno silo. (443—1)

Proda se tudi do 200 centov dobrega sena.

Pojasnila se dobé v pisarni g. dr. Ivana Tavčarja in g. dr. Jer-
neja Zupanca v Ljubljani.

Kdor želi kaj kupiti, pošlje naj

do 1. maja t. l.

svojo pismo ponudbo gospodu dr. Ivanu Tavčarju, odvetniku v Ljubljani,
kot zastopniku „Matice Slovenske“.

Sladčičarna

Jos. Šumi v Ljubljani.

P. n.

Za bližajoči se velikonočni čas priporočam p. n. čast. trgovcem-veletržcem sv ojo
veliko zalogo in najlepšo zbirko času primernih izdelkov.

Novo! Jajčka iz čistega sladkora v raznih lepih neškodljivih barvah.

(ptičja) majhna 600 komadov 1 kilo.			
„ srednja 220 „ 1 „			
„ (Dragée) 180 „ 1 „			
„ večja 120 „ 1 „			samo rdeče barve.
Čokoladna jajčka 400 „ 1 „			prevlečeni s čokolado
Lešnikovi jedrci 350 „ 1 „			

Dalje fino izdelana jajčka, okrašena s cvetlicami po 4, 7, 12, 15, 20 kr. do 60 kr.

Kristalna in atlasova jajčka, ki se odpro od 20 kr. do 1 gld. komad.

Jagužeta (zajčke) iz sladkora 15 „ 1 „

Jajčka iz lesa, stekla, traganta, za napolniti s sladčicami.

Vedno v zalogi sveže kandite, čokolada, rože in cvetlice za okrašanje
povitnic (tort), maličen sok, homeopatične kroglice, sadlinova, marelena,
malinova in grozdlična omaka (salse). Po najnižjih cenah proti vsaki tukajšnji
konkurenci.

Prepriča se lahko vsakdo, ker tudi majhna naročila za poskušnjo izvršujem točno.

Veletržcem dajem posebno ugodne cene.

Z naročili prosim ne odlašati, ker ne bi mi bilo mogoče v zadnjem času vsem
zahtevam ustreči

Z odličnim spoštovanjem

(293—6)

Josipina Šumi v Ljubljani.

DOERING-ovo MILO s sovo

vseh toaletnih mil najboljše in najprimernejše

za vsakdanjo rabo

najizbornejše in najmilejše pralno sredstvo

za dame in za osebe

z občutno, nežno kožo.

Svojstva Doeringovega mila: Je jako čistilno, vonjavo in absolutno
neškodljivo, ker ni alkalijskih primesi in
ker se da štedljivo rabiti ter je vsled tega ceneje od vsakega drugega mila.

Uspeh: Prožnost in svežost kože, likanje polti, odstranitev nečednosti na
koži. VI. (358—1)

Zaradi milosti svoje je zlasti porabno za umivanje
dojencev in otrok. Vsled izredno ugodnih uspehov je postalo
Doeringovo milo s sovo

najboljše milo na svetu.

Dobiva se po 30 kr. komad pri:

Av. Auer, lekar Grötschel, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayr-jeva lekarna „pri
zlatem jellenu“, Piccoli-jeva lekarna „pri angelju“, Generalno zastopstvo
za Avstro-Ogersko: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeok 3.

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

! Razprodaja !

Razprodaja
modrobelo posteklene plošče-
vinaste kuhinjske posode

pri
Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem
v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in
kuhinjsko orodje po najnižji ceni. —
S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem,
gostilničarjem, predstojništvom bol-
nic itd. najboljše prilika, svoje hišno
in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti
ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za
novo gospodarstvo sestav-
ljeno hišno potrebščino iz železa od
gld. 15.— do gld. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno
izvršé. (54—28)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

Sezona od 1. aprila do konca oktobra.
Do 1. junija in od 1. septembra je tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.
Zdravišče

Krapina-Toplice na Hrvatskem

oddaljeno od postaje „Zabok Krapina-Toplice“ vožno uro, izredno močne 30 do 35° R tople akvatoterme eminentne zdravilnosti zoper protin, revma v mišicah in členih in njih nasledkov, zoper ischias, nevralgije, kožne bolezni in rane, zoper kronični morbus-brighii, otrpnenja i. t. d. Velike basinske, polne in separatne mramorne ter douche kopeli, izvrstno urejene sudarije (pótne sobe), masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. Vsak modern komfort. Jako dobre restavracije in zmerne cene. Zdraviška godba, velike senčnate promenade. Od 1. maja vsakdanja poštna zveza z Zabokom in Polčanom.
(418—2) Kopalniški zdravnik: Dr. Josip Weingerl.

Zavarovanja zoper škode po toči

na
Štajerskem, Koroškem in Kranjskem
prevzema za cenene, stalne premije
glavni zastop v Ljubljani
(pisarnica: Rožne ulice št. 15)

ogersko-francoske zavarovalnice
„Franco-Hongroise“.

Poroštveni zaklad znaša nad 6½ milijonov gld. av. velj.

Škode, katere se primerijo, se takoj cenijo in točno poplačajo.
Premijo je, kdor to želi, plačati tudi šele na jesen.

Društvo plačalo je doslej nad 50 milijonov
goldinarjev a. v. za škode, nastale svojim
zavarovancem.

Ponudbe gledé prevzetja agentur doposlati je gori imenovanemu
glavnemu zastopu, kateri prevzema tudi zavarovalne ponudbe in
daje drage volje vsakršna pojasnila. (435—1)

Restavracija

nasproti
kolodvorske postaje južne železnice na **Rakeku**
oddaja se od 1. maja t. l. v najem ali pa na račun.

Pojasnila daje lastnik hiše **Andrej Zakotnik**, restavratér na železniški postaji v **Postojini**. (423—2)

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno mareno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. ½ litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Ivani Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Krasni uzorci za zasebne kupce zastoj in frankovano.
Knjiga uzorcev za krojače nefrankovano.

Blago za obleke.

Pernvije in dosking za čé. duhovščino, predpisano blago za o. kr. uradnikov uniforme, tudi za veterane, ognjegase, televadce in za livraje, sukno za billarde in igralne mize, nevaljano sukno, tudi nepremočljivo, za lovske suknje, pralno blago, potne ogrinjače od gld. 4 do gld. 14 itd. — Kdor hoče imeti hvalovredno, pošteno, trdno, čisto volneno sukno, ne pa cenene cunjé, kakor jih prodajajo kramarji od hiše do hiše in katere niso vredne, da se plača zanje krojaču za delo, obrne naj se do

Ivana Stikarofskega v Brno.

Permanentna zaloga sukna za več kakor 1½ milijona gld.

Največja razpošiljalnica na kontinentu.

V svarilo! Svarim p. n. publiko pred tvrdkami, katere pripo- ročajo „ostanke“, „coupons“ po 3-10 m dolge in takozvane „odreske“ za salonske obleke. Sleparsivo se vidi že iz tega, da so ti odreski jednake dolgi, kajti taki odreski se sestav- ljajo iz nemodernih, pohabljenih in nerazprodavnih komadov. Ta zanikarna roba, katero kupijo te tvrdke iz druge in tretje roke, je vredna komaj tretjino svoje cene. Razpošiljam samo po povzetji, za več kakor 10 gld. frankovano. — Depisovanje v nemškem, ogerskem, če- škem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku. (235—11)

Vse častite gospodinje

usojamo se opozoriti v njih lastnem interesu, da je

Kathreiner-ja Kneippova sladna kava

narejena na način, patentovan po vsem svetu,

iz slada z ukusom in vonjavo pristne bobove kave

in je torej z navadnim žganim ječmenom ali žganim sladom — ni — zamenjati.

Tudi je naša **Kathreinerja Kneippova sladna kava**

v celih zrnih

tako da vsak vidi, kaj da kupi. dočim zmletega blaga kupujočo občinstvo ne more vselej preiskati glede čistosti.

Prosimo udano in uljudno, naj vse častite gospodinje našo Kathreinerja Kneippovo sladno kavo same poskušajo in se tako prepričajo, da je to dejanski

najbolj ukusna, zdrava in cenena primesa za kavo

Opozarjamo na bele lepake s plavim tiskom in le-tu natisnjeno varstveno znamko. Naše blago se ne prodaja odprto.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo:

Berolin, Dunaj, Monakovo.

Dobiva se v vseh trgovinah s specerijskim blagom, delikatesami in lekarijami.

Leopold Kostelac

črevljar (399-3)

Židovske ulice št. 5 v LJUBLJANI.

priporoča se

častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje **moških, ženskih in otroških obuval** iz dobrega usnja, lepega dela in po nizki ceni.

Koroški

RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vreleca.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, — zdravilsko za bolnike na želodec in mehurji trpeče, za kataralične in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. SUPAN-u. (849-28)

Vincenc Čamernik

kamnosek

v Ljubljani, Parne ulice h. št. 9

se najljubše priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela

kakor altarjev, obhajilnih miz itd., slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših, po najnovejših obrisih prav lično in iz različnih vrst marmorjev izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem zgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, **popravlja brezplačno dvakrat na leto** in sicer spomladi in pred Vsemi Svetimi.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča za vsakovrstna

stavbinska dela

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (306 4)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(228-12)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobi se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bieroy v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (1089-17)

Prostovoljna dražba.

Vsled dovoljenja c. kr. z. m. d. okrajnega sodišča v Ljubljani vršila se bode javna dražba zapuščine g. profesorja **Karola Grünwalda**

dne 20. aprila 1892

od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne in če treba tudi še dne 21. in 22. aprila v hiši št. 15 na Dunajski cesti, III. nadstropje.

V to zapuščino, ki je na 1141 gld. 50 kr. sodno cenjena, spadajo: hišna in kuhinjska oprava, obleka, perilo, **dragocenosti in srebrnina**, **daljnogled** (Frauenhofer tubus), ki je na 300 gld. cenjen, in **bogata zbirka knjig** razne vsebine (starih in novih klasikov, slovarjev, slovnice, zgodovinskih, zemljepisnih in astronomičnih del in sanskrit-slovnice).

Ta zbirka cenjena je na 435 gld. 55 kr. Natančni zapis vseh teh predmetov leži v pisarni podpisanega c. kr. notarja v Ljubljani, Križevniške ulice št. 6, na upogled.

Ti predmeti izklicali se bodo za cenilno vrednost in oddali onemu, ki bode največ ponudil. Vsak kupec mora kupljene reči takoj plačati in proč spraviti.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1892.

Ivan Plantan

c. kr. notar kot sodni komisar.

(431)

Št. 7249.

(434-1)

Volitveni razpis.

V zmislu §. 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da se bodo letošnje

dopolnitvene volitve občinskega sveta

vršile kakor običajno v mestni dvorani in da bode volil:

dné 25. aprila III. volilni razred,

dné 27. aprila II. volilni razred,

dné 29. aprila I. volilni razred,

vsak od 8. do 12. ure dopoldne.

Če bo treba ožje volitve, vršila se bode v dan po prvi volitvi, t. j. dné 26. oziroma 28. in 30. aprila, tudi dopoldne od 8. do 12. ure v mestni dvorani.

Izstopijo letos sledeči gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

a) od III. volilnega razreda:

Dr. Gregorčič Vinko,
Klein Anton;

b) od II. volilnega razreda:

Dr. Majaron Danilo,
Povše Fran,
Rozman Ivan,
Zupan Tomo;

c) od I. volilnega razreda:

Knez Ivan,
Murnik Ivan,
Ravnikar Fran,
Terček Fran.

Mej letom je umrl **Kajzel Peregrin**, odbornik III. razreda.

Voliti bo torej III. volilnemu razredu 3 člane, II. in I. volilnemu razredu pa po 4 člane občinskega sveta.

V Ljubljani, dné 9. aprila 1892.

Župan: Grasselli s. r.

Previdnost pri nakupovanji!

Kupovalka: „... Jaz nečem praška v zavojih, zahtevala sem Zacherlinal! ... Ta specijaliteta slovi po pravici kot najboljšo sredstvo proti

vsakršnim mrčesom in zato kupim samo: zapečateni steklenici z imenom „Zacherl“.

Ljubljana: Mihael Kastner. Anton Krisper. H. L. Wencel. Peter Lassnik. Jan. Luckmann. Ivan Perdan. Jeglič & Leskovic. J. Klauer. Josip Kordin. Ivan Fabian. Karol Karinger. Ed. Mahr. Ferdinand Plautz. A. Šarabon. Viktor Schiffer. Schussnig & Weber. Josip Terdina. Alojzij Lenček. M. E. Supan. J. Traun.

Postojna: Anton Dietrich. Škofja Loka: Hedvik Fabiani. Borovnica: Fran Verbič. Kočevje: Fran Krenn. Fran Loy.

Vel. Lašče: Ivan Justin. Vrhnika: Rupert Engelsberger. Anton Jugovic.

Idrija: Fran Kos. Kranj: Fran Dolenc. Karol Šavnik.

Loč: Vilj. Killer. Kostanjevica: Karol Fabiani. Fran Kovač.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Litija: Lebinger & Bergmann. Anton Majcen.

Mokronog: Šbil & Petrovič. M. Briley.

Novo mesto: Peter Hladnik. Radovljica: A. Roblek, lekar.

Radeče: Davorin Podlesnik. Fran Trevenik.

Novo mesto: Adolf Pauser. Edm. Zangger.

Kamnik: Bratovska skladišnica „konsum. društva“. Ivan Müller sen.

Zagorje: And. Luckner. Lud. Pers.

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Šopki in venci s trakovi in napisi.

Mnogovrstne cvetlice v loncih.

Ilustrovani katalogi dobé se zastavlj in franko.

Velika zaloga semen.

(67-15)

1892

Za pomladansko in poletno sezono

priporočam bogato svojo zalogo najmodernejših **damnih čipek** in **slamnikov, cvetk, trakov, peres, tančic, agrafov** itd.

Solnčnikov

najraznovrstnejše novosti, takisto **pahalke** od najcenejše do najfinejše vrste.

Rokovice za gospe in gospode

najboljše vrste glacé, sukančne, fildecose, pol in povsem svilnate.

Kravate za gospode

ovratniki in **manšete** v nedosežno veliki izbiri, najmodernejše fazone. (956—25)

Srajce za gospode

gladke ali zložene fazone, za izbornost blaga in izvrstni kroj se jamči, ker je vse iz prve in najslovitejše Dunajske tovarne za izdelovanje perila za gospode.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu.

1892

1892

DOBRE IN UKUSNE

izdatne in lahko prebavne postanejo vse juhe, ako se jim primesi nekoliko **Maggi-jeve zabele za juhe**. Dobiva se v steklenicah po 45 kr. v vseh trgovinah s specerijskim blagom in z delikatesami. (9—8)

Izvržkov, kupljenih na licitaciji, nimamo!

Vedna

razprodaja klobukov!

Ker je po mnogih časopisih naznanjeno, po kako nizkih cenah se bodo klobuki od 18. t. m. prodajali, naznanjamo podpisanci slavnemu občinstvu, da se dobiva **pri nas zmirom boljše blago po ravno tisti ceni ali pa še ceneje**, samo da mi tako čudnih reklam ne delamo.

Cene so sledeče:

(267—6)

Mehek klobuk od 90 kr. naprej.

Trd klobuk od 1 gld. 50 kr. naprej.

Klobuk z židano podlogo od 2 gld. naprej.

Blago dobivamo **iz prvih tovarn v Avstriji**. — Tudi imamo **pristno angleško blago** na prodaj. — Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Tvrdba obstoji 18 let.

Tvrdba obstoji 100 let.

Tvrdba obstoji 10 let.

Anton Krejči.

Josip Pok.

Ivan Soklič.

Blago iz prvih tovarn v Avstriji!

Klobuki v vseh barvah!

Najnižje cene! Dobra roba!